

OBSAH

1. Dejiny Poľska po roku 1918.....	2
2. Dejiny Poľska v stredoveku.....	4
3. Dejiny a historiografia zahraničných Slovákov v 19. a 20. storočí.....	6
4. Dejiny poľskej kultúry.....	8
5. Dejiny poľského dejepisectva.....	10
6. Dejiny správy.....	12
7. Dejiny svetového a slovenského dejepisectva.....	14
8. Dejiny českého dejepisectva vo svetovom kontexte.....	16
9. Dejiny českého stredoveku.....	19
10. Digitalizácia a sprístupnenie historických prameňov.....	21
11. Diplomový seminár z poľských dejín.....	23
12. Diplomový seminár z českých dejín.....	25
13. Diplomový seminár zo stredoeurópskych historických štúdií.....	27
14. Historická geografia Slovenska v stredoeurópskom kontexte.....	29
15. Literatúra, film a fotografia ako médiá kultúrnej pamäti postkomunistických krajín.....	31
16. Medzníky ČSR 1918 – 1989.....	33
17. Moderné trendy vo výučbe dejepisu.....	36
18. Novoveké dejiny Poľska do roku 1918.....	38
19. Náuka o prameňoch k českým dejinám.....	40
20. Poľský jazyk pre historikov 1.....	42
21. Poľský jazyk pre historikov 2.....	45
22. Poľština pre cudzincov.....	47
23. Problémy novších dejín strednej Európy.....	49
24. Problémy starších dejín strednej Európy.....	51
25. Symbolické a historické prvky pri kultivovaní pamäti v 19. storočí.....	53
26. Vybrané problémy z dejín kultúry a vedy.....	55
27. Vybrané problémy z hospodárskych dejín Poľska.....	57
28. Vybrané problémy z novovekých a najnovších sociálnych dejín.....	59
29. Vybrané problémy zo sociálnych dejín do počiatku novoveku.....	61
30. Zrod kresťanstva a formovanie kresťanskej kultúry v neskorej antike a včasnom stredoveku.....	63
31. Základy archivistiky a archívna prax.....	65
32. České dejiny 1526 - 1918.....	67
33. Český jazyk pre historikov 1.....	70
34. Český jazyk pre historikov 2.....	72
35. Štátna skúška Diplomová práca s obhajobou.....	74

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-113	Názov predmetu: Dejiny Poľska po roku 1918
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Po ukončení semestra absolvuje študent záverečnú ústnu skúšku. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
b) záverečné hodnotenie: ústna skúška s váhou 0-100 bodov	
Výsledky vzdelávania: Cieľom kurzu je oboznámiť študentov s najdôležitejšími otázkami histórie poľského územia počas II. republiky, počas 2. svetovej vojny a v období 1945 – 1989. Zvlášť dôležité je ukázať priebeh boja za nezávislosť, sociálne a geopolitické podmienky v hlavných fázach histórie poľského územia v 20. storočí a regionálnu rozmanitosť poľského štátu. Dôležité je pochopenie vzťahu hospodárskej situácie s priebehom politických udalostí a situáciou Poľska v 20. storočí. Na prednáškach budú študenti spoznávať a interpretovať hlavné pramene k dejinám Poľska v 20. storočí. Študent po prednáškach pochopí a vie objasniť politické pomery návratu poľského štátu na mape Európy, najväčšie vonkajšie ohrozenia poľskej štátnosti, vnútorné problémy vyplývajúce z nerovnomernosti procesov industrializácie, ako aj štruktúry národa. Je schopný analyzovať situáciu Poľska a Poliakov počas 2. svetovej vojny, vyplývajúcu z vojenskej konfrontácie Nemecka a ZSSR. Poslucháč je schopný identifikovať podobnosti a špecifickú situáciu Poľska v táboch socialistických krajín pod dominanciou ZSSR.	
Stručná osnova predmetu: „II. republika“ – charakter štátu, obdobie trvania, územie. Hlavné politické sily v poľskej spoločnosti. Vodcovia, politické tábory, orientácie. Utváranie hraníc republiky. Poľsko v období ústavodarného snemu – základné otázky poľského politického systému, vývoj Poľska po májovom prevrate. Poľsko medzi Ruskom a Nemeckom. Poľské politické myslenie v otázke zahraničnej politiky. Poľská vládna politika voči národnostným menšinám. Rozdelenie poľských území v roku 1939. Poľské hnutie odporu počas 2. svetovej vojny (politický a vojenský odboj, kultúrny život a tajné učenie). Systémové zmeny v rokoch 1945 – 1948. Od stalinizmu po október 1956. „Aby Poľsko rástlo v sile a ľudia žili v dostatku“ – dekáda Gierka. Úpadok a transformácia systému.	

Odporúčaná literatúra:

Bonusiak W.: Polska podczas II wojny światowej. Rzeszów 1999.
Brzoza C.: Polska w czasach niepodległości i drugiej wojny światowej (1918 – 1945). Kraków 2003.
Duraczyński E.: Polska 1939 – 1945. Dzieje polityczne. Warszawa 1999.
Paczkowski A., Pół wieku dziejów Polski 1939-1989. Warszawa 1998.
Sowa A. L.: Od Drugiej do Trzeciej Rzeczypospolitej (1945 – 2001). Kraków 2003.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

poľský

Poznámky - časová záťaž študenta

120 hod., z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.
samoštúdium: 14 hod.
príprava na skúšku: 80 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: dr hab. Joanna Januszewska-Jurkiewicz

Dátum poslednej zmeny: 16.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-111	Názov predmetu: Dejiny Poľska v stredoveku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Vedomosti a zručnosti študenta sú overené na základe jeho práce na seminároch a písomného testu. Ich absolvovanie je predpokladom pre vykonanie skúšky. Po ukončení semestra absolvuje študent záverečnú ústnu skúšku. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: na základe práce na seminároch a písomného testu b) záverečné hodnotenie: ústna skúška s váhou 0-100 bodov	
Výsledky vzdelávania: Cieľom predmetu je oboznámenie študentov so základnými problémami dejín územia Poľska od najstaršieho obdobia po záver stredoveku. Predmet bude pozostávať z dvoch častí: najstaršie dejiny a včasný stredovek (13 hodín prednášok a 13 hodín seminárov), ako aj politické dejiny poľského štátu do konca 15. storočia (13 hodín prednášok a 13 hodín seminárov). Študent má získať základné poznatky o hlavných problémoch dejín poľského územia od najstarších čias do konca stredoveku a orientáciu v prameňoch využívaných na bádanie o tomto období.	
Stručná osnova predmetu: Blok 1. História človeka na poľskom území v staršej dobe kamennej. Lužická kultúra – model ranej civilizácie. Poľské územie v mladšej dobe kamennej. Keltské migrácie v Európe a ich zásah na poľské územie. Archeológia o počiatkoch poľského štátu. Kontakty Rímskeho impéria s obyvateľmi poľského územia. Hlavné kultúrne modely raných Slovanov. Spor o pôvode Slovanov v poľskej vedeckej literatúre. Slovania a Germáni na poľskom území – dejiny vedeckého sporu. Neslovanské obyvateľstvo na súčasnom poľskom území vo včasnom stredoveku – Prusi a Jatviagovia. Blok 2. Proces utvárania poľského štátu na prelome 9. a 10. storočia a jeho pozvoľný vstup do okruhu latinskej civilizácie. Problém fungovania včasnopiastovskej monarchie v 11. – 12. storočí (vzťahy so susedmi, dynastické a spoločensko-politické krízy). Rozpad poľského štátu (tzv. oblastné rozdelenie) a jeho dôsledky, vrátane kultúrnych, politických a hospodárskych	

zmien. Proces zjednocovania poľského štátu na prelome 13. a 14. storočia (nová podoba hraníc obnoveného Poľského kráľovstva, sprevádzaná zmenami politického, spoločenského a hospodárskeho zriadenia). Únia Poľska s Litvou a jej politické, kultúrne (zároveň náboženské), hospodárske a spoločenské dôsledky na dejiny strednej Európy. Hlavné ideové a kultúrne prúdy (v umení a architektúre) stredovekého Poľska v porovnaní s inými európskymi štátmi.

Odporúčaná literatúra:

Blok 1.

Gąsowski J.: Kultura pradziejowa na ziemiach polskich. Warszawa : Zarys, 1985.

Kaczanowski P., Kozłowski J. K.: Najdawniejsze dzieje ziem polskich (do VII w.). Kraków : Fogra, 1998.

Leciejewicz L.: Słowianie Zachodni. Wrocław 1989 a 2010.

Buko A.: Archeologia Polski wczesnośredniowiecznej. Warszawa 2005.

Jażdżewski K.: Pradzieje Europy Środkowej. Warszawa 1980.

Kokowski A.: Starożytna Polska. Od trzeciego stulecia przed narodzeniem Chrystusa do schyłku starożytności, Warszawa : Trio, 2005.

Blok 2.

Grodecki R., Zachorowski S., Dąbrowski J.: Dzieje Polski średniowiecznej, t. 1-2. Kraków 1995.

Wyrozumski J.: Historia Polski do roku 1505. Warszawa 1979.

Wyrozumski J.: Dzieje Polski piastowskiej (VIII w. – 1370). Kraków 1999.

Baczkowski K.: Dzieje Polski późnośredniowiecznej (1370 – 1506). Kraków 1999.

Szczur S.: Historia Polski. Średniowiecze. Kraków 2002.

Jurek T., Kizik E.: Historia Polski do 1572. Warszawa 2013.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

poľský

Poznámky - časová záťaž študenta

120 hod., z toho:

kombinované štúdium (P, S, K): 52 hod.

príprava na semináre: 18 hod.

príprava na skúšku: 50 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: dr hab. Piotr Boroń, prof. Dr hab. Jerzy Sperka

Dátum poslednej zmeny: 16.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigiel, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-213	Názov predmetu: Dejiny a historiografia zahraničných Slovákov v 19. a 20. storočí
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študenti počas semestra navštevujú semináre, na ktorých získajú základnú orientáciu pre samostatné štúdium povinnej a doporučenej literatúry. Hodnotenie sa realizuje na základe písomného vedomostného testu v 7. týždni a záverečnej eseje v 13. týždni. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Písomný vedomostný test v 7. týždni: 0-40 bodov. Záverečná esej v 13. týždni: 0-60 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent: 1. pozná historické súvislosti vzniku slovenských komunít v zahraničí, 2. dokáže kriticky analyzovať a komparovať osobitosti jednotlivých komunít, etnokultúrne zmeny a ich odraz v historickej spisbe počas konkrétnych období, 3. konštruktívne hodnotí a vyberá relevantné výstupy historiografie zahraničných Slovákov, 4. vie identifikovať relevantné problémy a špecifiká tematiky, 5. je schopný aplikovať osvojené poznatky, zručnosti a spôsobilosti pri riešení vlastnej témy zadanej práce.	
Stručná osnova predmetu: Vymedzenie pojmov „zahraniční Slováci“, „krajania“, „Dolná zem“ a „historiografia zahraničných Slovákov“. Fenomén migrácie s vytváraním enkláv a diaspór. Príčiny sťahovania Slovákov na Dolnú zem. Formovanie slovenských komunít na Dolnej zemi a v Zámorí v reflexii súdobej historiografie. Problémy, špecifiká a obrazy kultúrnych zmien v krajanských komunitách. Problematika asimilácie v literatúre. Formy historickej pamäti a významné osobnosti historiografie v slovenskom zahraničí.	
Odporúčaná literatúra: • BIELIK, F. a kol.: Slováci vo svete II. Martin, 1980.	

- BOTÍK, J.: Slováci v argentínskom Chacu (Historický a etnokultúrny vývin pestovateľov bavlny). Bratislava, 2002.
- BOTÍK, J.: Etnická história Slovenska (K problematike etnicity, etnickej identity, multietnického Slovenska a zahraničných Slovákov). Bratislava, 2007.
- KMEŤ, M.: Historiografia dolnozemsých Slovákov v 19. storočí. Békéscsaba, 2010.
- KMEŤ, M.: Historiografia dolnozemsých Slovákov v prvej polovici 20. storočia. Krakov, 2013.
- KMEŤ, M.: Krátke dejiny dolnozemsých Slovákov 1. Nadlak, 2012.
- KMEŤ, M.: Dolná zem v znamení červenej hviezdy. Nadlak, 2019.
- KUČEROVÁ, K.: Slováci v Chorvátsku. Martin, 2005.
- SIRÁCKY, J. a kol.: Slováci vo svete I. Martin, 1980

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

Spolu: 150 hodín, z toho:
kombinované štúdium (S): 30 hodín,
samostatné štúdium: 120 hodín.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Miroslav Kmeť, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 17.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-231	Názov predmetu: Dejiny poľskej kultúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Základom hodnotenia je referát, ktorý bude študent prezentovať počas semestra. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: referát s váhou 0-100 bodov b) záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia	
Výsledky vzdelávania: Cieľom kurzu je prezentovať vývoj poľskej kultúry, ale aj jej vzťah k histórii a kultúre susedných krajín. Študent pozná prejavy poľskej kultúry a pozná cudzie vplyvy viditeľné v prejavoch a špecifikách kultúry v porovnaní s vývojom európskej kultúry.	
Stručná osnova predmetu: Kresťanstvo na poľskom území a vývoj stredovekej kultúry. Kroniky a anály ako doklady o počiatkoch štátu. Renesancia – rozvoj architektúry a literatúry v Poľsku. Cudzie vplyvy v poľskej kultúre počas renesancie. Jagelovská univerzita a jej význam pre poľskú kultúru. Obdobie reformácie a protireformácie – Poľsko ako krajina bez hraníc. Barok – rozvoj písomníctva – epistolografia, pamäť, silva rerum. Politická publicistika ako prejav šľachtickej demokracie. Politická prax, fungovanie štátu a kríza školstva. Osvietenstvo – stanislavovské obdobie – reformy a rozkvet kultúry. Romantizmus – literatúra v službách národa. Národné témy v maliarstve 19. storočia. Pozitivismus – práca pri základoch, organická práca. Literatúra „na povzbudenie srdca“. Neoromantizmus – odmietnutie programu pozitivistov. Delenie poľského územia v roku 1939.	
Odporúčaná literatúra: Bednarek S.: Pojmowanie kultury i jej historii we współczesnych syntezach dziejów kultury polskiej. Wrocław 1995. Brückner A.: Dzieje kultury polskiej, t. 1-4. Warszawa 1991. Inne optyki: nowe programy, nowe metody, nowe technologie w nauczaniu kultury polskiej i języka polskiego jako obcego. red. R. Cudak i J. Tambor, Katowice 2001.	

Libera Z.: Wiek Oświecony: studia i szkice z dziejów literatury i kultury polskiej XVIII i początków XIX wieku. Warszawa 1986.
Zakrzewski A. J.: Historia kultury polskiej: przewodnik metodyczno-bibliograficzny dla studentów. Częstochowa 1986.

Język, którego znajomość je potrzebna na absolwowanie przedmiotu:
polský

Poznámky - časová záťaž študenta

120 hod., z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.
samoštúdium: 70 hod.
príprava na referát: 24 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: dr hab. Aleksandra Skrzypietz

Dátum poslednej zmeny: 16.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-114	Názov predmetu: Dejiny poľského dejepisectva
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Po ukončení semestra absolvuje študent záverečný test. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
b) záverečné hodnotenie: písomný test s váhou 0-100 bodov	
Výsledky vzdelávania: Predmet má dva ciele. Na jednej strane má oboznámiť študentov s dynamikou vývoja historiografie v Poľsku od stredoveku až po súčasnosť (vrátane vzťahov medzi poľskou historiografiou a historiografiami susedných krajín s prvkami komparácie), na druhej strane oboznámiť študentov so základnými poznatkami o histórii a súčasnosti knižníc a archívov v Poľsku. Študenti sa zoznámia s knižnými zbierkami a najvýznamnejšími archívnymi fondmi v Poľsku, ako aj so zásadami ich používania. Na základe toho sa predmet delí na dva bloky: poľská historiografia (13 hod. prednášok a 13 hod. seminárov) a archívy a vedecké knižnice v Poľsku (13 hod. prednášok a 13 hod. seminárov). Študent má získať základné znalosti o hlavných problémoch poľskej historiografie a jej vývoji v rámci európskej historiografie (vrátane stredo európskej). Študent má byť po absolvovaní kurzu oboznámený s organizáciou štátnej archívnej služby v Poľsku a tiež najdôležitejších iných archívov a knižníc. Navyše sa má orientovať v základnej archívnej a knižničnej terminológii potrebnej na samostatnú prácu v archívoch a knižniciach. Mal by tiež získať vedomosti o najdôležitejších tlačených archívnych a knižničných pomôckach, t.j. o sprievodcoch, katalógoch, informátoroch atď. Mal by mať skúsenosti s používaním poľských digitálnych knižníc a tiež internetových stránok archívov.	
Stručná osnova predmetu: Blok 1. Stredoveká poľská analistika a kronikárstvo. Kronikári a historici obdobia renesancie a baroka. Osvietenské dejepisectvo v Poľsku. Historiografia národa bez štátu – poľské dejepisectvo obdobia záborov (romantizmus, pozitivizmus, neoromantizmus). História a historici v II. republike (1918 – 1939). Poľské dejepisectvo v období Poľskej ľudovej republiky. Horizonty a dilemy historickej spisby v súčasnom Poľsku.	

Blok 2. Dejiny knižníc a archívov v Poľsku. Hlavné riaditeľstvo štátnych archívov a ústredné archívy v Poľsku. Sieť archívov v Poľsku. Najdôležitejšie knižnice v Poľsku. Cirkevné archívy. Poľské knižné zbierky a archíválie za hranicami Poľska. Archívy a knižnice na internete.

Odporúčaná literatúra:

Blok 1.

Górny, M.: Przede wszystkim ma być naród. Marksistowskie historiografie w Europie Środkowo-Wschodniej. Warszawa : Wyd. Trio, 2007.

Labuda, G.: O historykach. Kto jest kim w dziejopisarstwie polskim. Poznań : Wyd. Poznańskie, 2010.

Pleskot, P.: Intelktualni sąsiedzi. Kontakty historyków polskich ze środowiskiem „Annales”. Warszawa : Wyd. IPN, 2010.

Stobiecki, R.: Klio na wygnaniu. Z dziejów polskiej historiografii na uchodźstwie w Wielkiej Brytanii po 1945 r. Poznań : Wyd. Poznańskie, 2005.

Wierzbicki, W.: Historiografia polska doby Romantyzmu. Wrocław : Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej, 1999.

Blok 2.

Archiwa Państwowe w Polsce. Przewodnik po zasobach. pod red. Andrzeja Biernata i Anny Laszuk, Warszawa 1998.

Stępnia W.: Archiwalia polskie w zbiorach państw obcych. In: Archiwa polskie wobec wyznań XXI wieku. Pamiętnik III Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich Toruń 2-4 września 1997. red. D. Nałęcz, Radom 1997, s. 49-60.

Informator o zasobie archiwalnym Instytutu Pamięci Narodowej (stan na 31 grudnia 2008 roku). Red. J. Bednarek, R. Leśkiewicz, Warszawa 2009.

Kołodziej E.: Zarys dziejów Archiwum Akt Nowych w latach 1919 – 2008. Warszawa 2008.

Narodowe Archiwum Cyfrowe: wizja, projekt, ludzie. Red. P. Dudek, A. Kowalska, Warszawa 2010.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

poľský

Poznámky - časová záťaž študenta

120 hod., z toho:

kombinované štúdium (P, S, K): 52 hod.

samoštúdium: 18 hod.

príprava na test: 50 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: dr hab. Waclaw Gojniczek, prof. Dr hab. Tomasz Pawelec

Dátum poslednej zmeny: 16.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-227	Názov predmetu: Dejiny správy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 13 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent sa pravidelne zúčastňuje na výuke a na konci semestra úspešne absolvuje písomnú skúšku. Kredity budú pridelené iba v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: - b) záverečné hodnotenie: písomná skúška: 0-100 bodov	
b) záverečné hodnotenie: Písomná skúška: 0 - 100 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Absolvent sa orientuje vo vývoji centrálnych, územných a miestnych správnych a samosprávnych úradov v dejinách českých krajín od stredoveku až do súčasnosti.	
Stručná osnova predmetu: Verejná správa do roku 1197 (raný stredovek, obdobie kniežacej moci). Moc vládnuceho kniežat'a jej opory, dvorské úrady, oblasť finančnej správy a súdnej správy. Verejná správa v období 1197 - 1620. Presadenie stavovskej monarchie, dvorské úrady, úloha kráľovskej rady. Zemské, krajské a generálne snemy. Zemské úrady v Čechách a vo vedľajších krajinách. Správa dominia speciale. Verejná správa v období 1620 - 1740. Postupná byrokratizácia a centralizácia správy, presun dôležitých inštitúcií do Viedne - centrálna habsburská správa od roku 1526. Verejná správa v období 1740 - 1848, ústavný vývoj a vládne orgány v rakúskej monarchii 1848 - 1867 a v Predlitavsku 1867 - 1918. Územná správa do roku 1848. Mestská, vrchnostenská a cirkevná správa do roku 1848. Ústavný vývoj a ústredné orgány politickej správy 1918 - 1938/39. Územné orgány politickej správy a samosprávy v období 1848 - 1938/39. Dejiny správy za protektorátu a po roku 1945.	

Odporúčaná literatúra:

Bělina, P.: Česká města v 18. století a osvícenské reformy. Praha, 1985.
Krofta, K.: Dějiny selského stavu. Praha, 1949.
Janák, J. - Hledíková, Z.: Dějiny správy v českých zemích do roku 1945. Praha, 1989.
Janák, J.: Dějiny správy v českých zemích v letech 1848-1918 se soupisy pramenů a literatury. Praha, 1987.
Malý, K.: Dějiny státu a práva v Československu. Praha, 1997.
Vaněček, V.: Dějiny státu a práva v Československu do roku 1945. Praha, 1975.
Válka, J.: Hospodářská politika feudálního velkostatku. Praha, 1962.
Schelle, K.: Organizace veřejné správy v letech 1848-1948. Brno, 1993.
Kalousek, J.: Řády selské a instrukce hospodářské 1350-1848.
On-line katalógy knižníc.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

čeština

Poznámky - časová záťaž študenta

Celková záťaž študenta: 120 hodín, z toho:

kombinované štúdium (P, S, K): 39 hodín

samoštúdium: 81 hodín

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Radek Lipovski, Ph.D.

Dátum poslednej zmeny: 16.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', Ph.D.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-101	Názov predmetu: Dejiny svetového a slovenského dejepisectva
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 52 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvovanie záverečného písomného testu (0-30 bodov) a písomnej práce na vybranú tému (0-20 bodov) a záverečnej ústnej skúšky (0-50 bodov). Študent má právo na jeden opravný termín písomného testu a po jeho absolvovaní na jeden opravný termín ústnej skúšky. Celkové hodnotenie absolvovaného kurzu sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
b) záverečné hodnotenie: Písomný test, písomná práca a ústna skúška.	
Výsledky vzdelávania: 1. študent získa ucelený obraz o najdôležitejších stránkach vývinu európskej a slovenskej historiografie a o jeho faktoroch a zlomových bodoch od ich počiatkov po súčasnosť. 2. nadobudne obraz o základných metodologických prístupoch a limitoch v rôznych fázach vývinu historiografie, o jej hlavných smeroch, osobnostiach, prelomových dielach, inštitúciách. 3. získané vedomosti mu pomôžu korektnejšie postrehnúť podstatné znaky dlhodobého kultúrneho, ideového a duchovného vývinu v európskom civilizačnom okruhu a v slovenskom kultúrnom prostredí. 4. absolvent predmetu je schopný uplatniť nadobudnuté historiografické vedomosti pri spracovaní svojej magisterskej práce.	
Stručná osnova predmetu: 1. Predmet dejín dejepisectva a ich miesto v systéme historickej vedy. 2. Základné vývojové línie antického dejepisectva. 3. Dejepisectvo ako súčasť stredovekého písomníctva. 4. Revolučný prínos renesančného a humanistického dejepisectva. 5. Predstavitelia osvietenického dejepisectva a novovekej filozofie dejín (Voltaire, Herder, Kant, Hegel, Marx). 6. Nemecké, francúzske a anglické dejepisectvo v 19.storočí. 7. Škola Annales, biefeldská škola, feministická história. 8. Postmoderná výzva a mikrohistória. Časť Dejiny slovenského dejepisectva: 1. Základné znaky historickej spisby v období Veľkej Moravy a stredovekého Uhorska. 2. Humanistická historiografia na Slovensku a v Uhorsku. 3. Baroková historiografia, barokový slavizmus a uhorská kritická historická škola. 4. Osvietenská a romantická historiografia a ich úloha v národnoemancipačnom procese Slovákov. 5. Slovenská historiografia 2. polovice 19. storočia - medzi konceptom tzv. slovenského historického práva a tisícročným útlakom. 6. Vzostup a limity slovenskej historiografie v 20. - 40. rokoch 20.	

storočia. 7. Slovenská historiografia v 2. polovici 20. storočia, marxizmus a jej antropologizácia v súčasnosti.

Odporúčaná literatúra:

K dejinám svetového dejepisectva: 1. BENEŠ, Zdeněk: Historický text a historická kultura. Praha : Karolinum, 1995. 2. BLÁHOVÁ, Marie: Dějepisectví latinského středověku. In: Kultura středověku. Ed. P. Spunar. Praha : Academia, 1995, s. 135-160. 3. BURIAN, J. - LISOVÝ I. - PSÍK, R.: Úvod do dějepisectví antického starověku. Ostrava : Ostravská univerzita, 2007. 4. BURKE, P.: Francouzská revoluce v dějepisectví. Praha : Lidové noviny, 2004. 5. JANOVSKEJ, J.: Stručný nástin vývojových směrů dějepisectví od počátků do poloviny 18. století. Praha, 1993. 6. KOŽIAK, R.-ŠUCH, J. - ZELENÁK, E.: Kapitoly zo súčasnej filozofie dejín. Bratislava : Chronos, 2009. 7. MAREK, J.: O historismu a dějepisectví. Praha : Academia, 1992. 8. IGGERS, G.G.: Dějepisectví ve 20.století. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2002. 9. ŠUCH, J.: Problém zmyslu dejín a histórie v druhej polovici 20. storočia. Banská Bystrica : FHV UMB, 2011. K dejinám slovenského dejepisectva: 1. KUTNAR, F. – MAREK, J.: Přehledné dějiny českého a slovenského dějepisectví. Praha, 1997. 2. HAVRILA, M., OTČENÁŠOVÁ, S. (eds.): Historiografia na Slovensku v kontexte spoločenského vývinu v 19. a 20. storočí. Prešov: Universum, 2009. 3. HORVÁTH, P.: Počiatky slovenskej historiografie. In: Historický časopis, 30, 1982, s. 859 - 977. 4. HORVÁTH, P.: Slovenská historiografia v období pred národným obrozením (1. časť). In: Historický časopis, 31, 1983, s. 85 - 110. 5. HORVÁTH, P.: Slovenská historiografia v období pred národným obrozením (2. časť) . In: Historický časopis, 31, 1983, s. 231 - 250. 6. TIBENSKÝ, J.: Slovenská historiografia v období slovenského národného obrozenia (1780 – 1830). In: Historický časopis, 28, 1980, s. 531- 553. 7. Historik Daniel Rapant. Život a dielo. Zost. R. Marsina. Martin, 1998. 8. HUDEK, A.: Najpolitickjšia veda. Bratislava: Historický ústav SAV, 2009. 9. KOVÁČ, D.: Spoločnosť a historiografia. Bratislava: Historický ústav SAV, 2009.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

120 hod., z toho: prednáška: 52 hod. (4/0); príprava na záverečný písomný test: 28 hodín; spracovanie písomnej práce: 13 hodín, príprava na záverečnú ústnu skúšku: 27 hodín.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PhDr. Dušan Škvarna, PhD., PhDr. Rastislav Kožiak, PhD., doc. PhDr. Juraj Šuch, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-110	Názov predmetu: Dejiny českého dejepisectva vo svetovom kontexte
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 13 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra sa študent aktívne zúčastňuje seminárov. Na konci semestra vykoná záverečnú skúšku. Kredity budú pridelené iba v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: aktivity na seminároch: 0 - 20 bodov b) záverečné hodnotenie: skúška: 0-80 bodov a) priebežné hodnotenie: Aktivita na seminároch: 0 - 20 bodov b) záverečné hodnotenie: Záverečná skúška: 0-80 bodov	
Výsledky vzdelávania: Absolvent sa bude orientovať vo vývoji dejepisectva od konštituovania novodobej českej historiografie v období 18. storočia až do roku 1989. Absolvent bude ovládať základnú terminológiu a bude sa orientovať v hlavných prúdoch európskej a českej historiografie vymedzeného obdobia.	
Stručná osnova predmetu: Počiatky novodobého českého dejepisectva, stredoeurópska podoba osvietenskej historickej práce, formulácia Dobnerových zásad kritickej historickej práce, vrchol osvietenskej historiografie v osobe F. M. Pelcla a Jozefa Dobrovského. Romantizmus a jeho vplyv na dejepisnú prácu. Hegelova idealistická filozofia dejín a jej vplyv na historické myslenie. Utváranie obrodeneckej koncepcie českých dejín, filozofia dejín F. Palackého, základné koncepcie jeho hlavných diel. Konzervatívna a liberálna koncepcia českej historiografie po revolúcii 1848. Dielo V. V. Tomka, A. Gindelyho a ďalších. Spor o Rukopisy a jeho význam pre českú vedu a zvlášť pre historiografiu. Historizmus. Pozitivistická filozofia a jej špecifické prejavy v historickom myslení. Jaroslav Goll a formovanie jeho historickej školy, prejavy pozitivizmu v českom dejepisectve.	

Prvá generácia Gollovej školy a jej úloha vo vývoji českého dejepisectva - Pekař, Šusta, Novotný, Friedrich, Bidlo.

Spor o zmysel českých dejín.

Kríza klasického modelu historického bádania a hľadanie nových východísk, nové trendy v európskej historiografii.

Základný vývoj československej medzivojnovnej historiografie, tradície a nové trendy v európskej historiografii.

Obdobie od mája 1945 do februára 1948, dôsledky okupácie, vyhrotenie rozporov medzi tradičným a marxistickým prúdom.

II. zjazd čs. historikov, popredné osobnosti a základné historické práce - Chaloupecký, Stloukal, Slavík, Werstadt, Nejedlý, Husa.

Február 1948 a jeho dôsledky vo vývoji historiografie.

Marxistické dejepisectvo po roku 1948, inštitucionálne zmeny - ČSAV. Prehľadovanie, obrat k pôvodnému výskumu, metodologické diskusie. Významné osobnosti a základné diela - Macek, Graus, Kalivoda, Polišenský ad.

Rozvoj tvorivej práce a stret dogmatickej a tzv. revizionistickej koncepcie, ich predstavitelia, rok 1968.

České dejepisectvo v rokoch normalizácie, "návraty" na novej bádateľskej úrovni (Válka), český samizdat, exilová česká historiografia.

Odporúčaná literatúra:

Iggers, G. G.: Dějepisectví ve 20. století. Od vědecké objektivitě k postmoderní výzvě. Praha, 2002.

Havelka, M. (ed.): Spor o smysl českých dějin 1895-1938. Praha, 1997.

Jiroušek, B.: Antonín Rezek. České Budějovice, 2002.

Jiroušek, B.: Jaroslav Goll. Role historika v české společnosti. České Budějovice, 2006.

Kalista, Z.: Josef Pekař. Praha, 1994.

Kořalka, J.: František Palacký (1798-1876). Životopis. Praha: Argo, 1998.

Kutnar, F. - Marek, J.: Přehledné dějiny českého a slovenského dějepisectví. Od počátků národní kultury až do sklonku 30. let 20. století. Praha, 1997.

Marek, J.: Jaroslav Goll. Praha, 1991.

Nodl, M.: Dějepisectví mezi vědou a politikou. Úvahy o historiografii 19. a 20. století. Brno, 2007.

Štaif, J.: František Palacký. Život, dílo, mýtus. Praha, 2009.

Štaif, J.: Historici, dějiny a společnost, 1 - 2. Praha, 1997.

Štaif, J.: Konceptualizace českých dějin Františka Palackého. In: ČČH 89. 1991.

Hanzal, J.: Cesty české historiografie 1945-1989. Praha, 1999.

Sommer, V. Angažované dějepisectví. Stranická historiografie mezi stalinismem a reformním komunismem (1950 - 1970). Praha, 2011.

Mezník, J.: Československý historický samizdat. In: Sborník prací historických, AUPO, Fac. Phil. sv. 18, Historica 30, s. 13-23.

Kostlán, A.: Druhý sjezd československých historiků a jeho místo ve vývoji českých dějin. Praha, 1993.

Kučera, K.: Historie a historici. Praha, 1992.

Marek, J.: Historie a postmoderna. In: ČČH 92, s. 477-495. 1994.

Jiroušek, B. Historik Jaroslav Charvát v systému vědy a moci. Praha, 2011.

Válka, J.: Historiografie před koncem tisíciletí. ČMM 119, 2, s. 429-467. 2000.

Hanzal, J.: Jan Slavík, historik, myslitel. In: ČČH 93, s. 665-685. 1995.

Jiroušek, B. Josef Macek. Mezi historií a politikou. Praha, 2004.

Górny, M.: Miedzy Marksem a Palackým. Historiografia w komunistycznej Czechoslowacji. Warszawa, 2001.
Jiroušek, B. Proměny diskursu české? marxistické? historiografie. České Budějovice, 2008.
Marek, J. - Šmahel, F.: Škola Annales v zrcadle českého dějepisectví. In: ČČH 97, s. 1-18. 1999.
On-line katalógy knižníc

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

čeština

Poznámky - časová zát'az študenta

Celková zát'az študenta: 120 hodín, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 39 hodín
samoštúdium: 81 hodín

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Robert Antonín, PhD., doc. PhDr. Petr Popelka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 16.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-107	Názov predmetu: Dejiny českého stredoveku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študenti sa v priebehu semestra aktívne zúčastňujú prednášok. V priebehu semestra vypracujú krátke referáty. Na konci semestra odovzdajú seminárnu prácu. Kredity budú pridelené iba v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: aktívna účasť na seminároch: 0 - 20 bodov, vypracovanie krátkych referátov: 0-30 bodov b) záverečné hodnotenie: vypracovanie seminárnej práce: 0 -50 bodov a) priebežné hodnotenie: aktívna účasť na prednáškach: 0 - 20 bodov, vypracovanie krátkych referátov: 0 - 30 bodov b) záverečné hodnotenie: vypracovanie seminárnej práce: 0 - 50 bodov	
Výsledky vzdelávania: Absolvent získa základný prehľad o prameňoch a literatúre k českému stredoveku, osvojí si znalosť súčasných poznatkov a naučí sa formulovať vlastné názory.	
Stručná osnova predmetu: Analýza písomných prameňov naratívnej a diplomatickej povahy. Význam pomocných vied historických v medievistike. Význam stredovekej archeológie. Zoznámenie sa so základnou odbornou literatúrou k téme s prihliadnutím na zahraničný výskum. Informácie o špecializovaných odborných časopisoch. Veľká Morava a jej úloha v ranostredovekých stredoeurópskych dejinách. Počiatky Přemyslovcov a Český štát v 11. a 12. storočí. Sociálne a kultúrne premeny v 13. storočí. Počiatky luxemburskej moci v Čechách, doba Karola IV. Václav IV., Ján Hus a počiatky husitskej revolúcie, priebeh a výsledky husitskej revolúcie. Národný štát v 15. storočí, porovnanie vývoja v českých krajinách, Poľsku a Uhorsku. Vývoj náboženských pomerov v 15. storočí, vznik Jednoty bratskej. Jagellonská monarchia v kontexte strednej Európy.	

Odporúčaná literatúra:

Čornej, P. a i.: Dějiny zemí Koruny české I. Praha, 1992.
Fiala, Z.: Předhusitské Čechy (1310-1419). Praha, 1968.
Fiala, Z.: Přemyslovské Čechy (995-1310). Praha, 1965.
Kavka, F.: Dějiny Československa I (do roku 1437) a II (1437-1781). Praha, 1964, 1965.
Macek, J.: Jagellonský věk v českých zemích (1471-1526) I. , II. , III. Praha, 1992, 1994, 1998.
Mezník, J.: Lucemburská Morava 1310 - 1423. Praha, 1999.
Nový, R.: Přemyslovský stát 11. a 12. století. Praha, 1972.
Šmahel, F.: Husitská revoluce 1-4. Praha, 1996.
Třeštík, D.: Počátky Přemyslovců (Vstup Čechů do dějin 530-935). Praha, 1997.
Válka, J.: Dějiny Moravy I. Středověká Morava. Brno, 1995.
Žemlička, J.: Čechy v době knížecí (1034-1198). Praha, 1997.
Žemlička, J.: Století posledních Přemyslovců. Praha, 1986.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

čeština

Poznámky - časová zát'az študenta

Celková zát'az študenta: 120 hodín, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 60 hodín
príprava referátov: 20 hodín
príprava projektu: 40 hodín

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PhDr. Tomáš Krejčík, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 16.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-219	Názov predmetu: Digitalizácia a sprístupnenie historických prameňov
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: na základe konkrétnych a preukázaných aktivít v priebehu semestra (50 bodov) b) záverečné hodnotenie: vypracovanie a prezentácia metadát konkrétnych historických prameňov (písomné, obrazové, kartografické) (50 bodov) Kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 - 94 %), B (93 - 87 %), C (86 - 80 %), D (79 - 73 %), E (72 - 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Na základe konkrétnych a preukázaných aktivít realizovaných v priebehu semestra (50 bodov) b) záverečné hodnotenie: Na základe záverečnej prezentácie zdigitalizovaných dokumentov a vypracovaných metadát konkrétnych historických prameňov (50 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Študent si osvojí zručnosti pri práci s historickými prameňmi (písomné, obrazové, kartografické), s tímovou projektovou prácou, s digitalizáciou a odborným popisom digitalizovaných dokumentov. Nadobudne poznatky o tvorbe a štruktúre pramenných databáz. Výsledkom bude aktívne zapojenie študentov do výskumných projektov členov katedry.	
Stručná osnova predmetu: Historické pramene a ich delenie, spôsoby spracovania a sprístupnenia. Digitalizácia vybraných druhov prameňov, hlavne písomné, obrazové a kartografické. Spracovanie metadát, ich kontrola a sprístupnenie na webových stránkach. Práca s databázami a katalógmi digitalizovaných prameňov. Vyhľadávanie, datovanie, interpretácia a citovanie digitalizovaných dokumentov.	
Odporúčaná literatúra: www.pammap.sk ; www.hungaricana.hu ; www.slovakiana.sk ; www.monasterium.net ;	

www.digitale-edition.at;

BIRNBAUM, David J. - BONDE, Sheila - KESTEMONT, Mike: The Digital Middle Ages: An Introduction. In: Speculum. Vol. 92, No. S1, 2017, s. 1-38. Dostupné na: <https://www.journals.uchicago.edu/doi/full/10.1086/694236>;

CSIBA, Balázs: Publikovanie stredovekých listín v Maďarsku a súčasný stav maďarskej diplomatiky. In: Slovenská archivistika. roč. 51, č. 1, 2021, s. 11-26. Dostupné na: <https://www.minv.sk/?slovenska-archivistika-1>;

LABANC, Peter: Corpus Toponymicum Slovaciae Medievalis (CTMS). On-line databáza stredovekého toponymického materiálu a jej potenciál pri onomastickom a jazykovednom výskume. In: Konvergenzie a divergenzie v propriálnej sfére. 20. slovenská onomastická konferencia. eds. Alexandra Chomová - Jaromír Krško - Iveta Valentová, Bratislava : Veda, 2019, s. 277-292. Dostupné na: <https://www.juls.savba.sk/konvergenzie.html>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

Celková záťaž študenta: 150 hodín;

seminár: 26 hod.;

konzultácie: 4 hod.;

príprava aktivít: 60 hod.;

realizácia aktivít: 60 hod.;

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Pavol Maliniak, PhD., Mgr. Patrik Kunec, PhD., PhDr. Oto Tomeček, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.12.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-226	Názov predmetu: Diplomový seminár z poľských dejín
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študenti budú hodnotení za splnenie každej úlohy, kredity im budú pridelené v prípade, že získajú minimálne 65 bodov. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Študenti budú hodnotení na každom kurze za aktivitu a konkrétne úlohy. b) záverečné hodnotenie: Na základe priebežného hodnotenia.	
Výsledky vzdelávania: Študenti si prehľadajú informácie o stave a štruktúre slovenskej historiografie obdobia, z ktorého si chcú zvoliť diplomovú prácu. Oboznámi sa lepšie s edíciami dokumentov a archívnymi príručkami. Budú analyzovať vybrané štúdie a monografie z hľadiska logickej výstavby historickej práce. Prakticky si precvičia tvorbu niektorých historických žánrov. Prehľadajú si schopnosť logicky zostaviť štruktúru historickej práce a predpoklady pracovať samostatne.	
Stručná osnova predmetu: Súčasná poľská historiografia - inštitucionálne zázemie, metodologické smerovanie, tematické zameranie, osobnosti. Edície prameňov a novšie archívne príručky. Uchopenie podstaty obdobia a konkrétnejšie problematiky budúcej diplomovej práce. Podstata vedeckého prístupu, propagandy a hagiografie. Konceptia a štruktúra historického diela - faktografia a konceptualizmus. Spolupráca so študentom na jeho záverečnej diplomovej práci. Spolupráca na výbere skúmaných problémov, kontrola úplnosti zvolenej literatúry, odporúčenie pramennej základne, konzultácie metód a techník práce.	
Odporúčaná literatúra:	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: poľský	
Poznámky - časová záťaž študenta	

Účasť na kurze je stanovená na 26 hodín, príprava na kurz a samoštúdium zaberie študentom ďalších 94 hodín.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: dr hab. Piotr Boroń

Dátum poslednej zmeny: 16.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-225	Názov predmetu: Diplomový seminár z českých dejín
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent aktívne pracuje na svojej diplomovej práci a predkladá čiastkové výsledky. Kredity budú pridelené iba v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: predloženie čiastkových výsledkov práce: 0-50 bodov b) záverečné hodnotenie: skoncipovanie textu časti diplomovej práce: 0 - 50 bodov a) priebežné hodnotenie: Predkladanie čiastkových výsledkov diplomovej práce: 0 - 50 bodov b) záverečné hodnotenie: Predloženie časti diplomovej práce: 0 - 50 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent dokáže pracovať s odbornou literatúrou a dobovými prameňmi, ktoré dokáže analyzovať a interpretovať. Pozná metódy a techniky historikovej práce. Na konci semestra je schopný vytvoriť zmysluplný text, ktorý predstavuje časť diplomovej práce.	
Stručná osnova predmetu: Spolupráca so študentom na jeho záverečnej diplomovej práci. Spolupráca na výbere skúmaných problémov, kontrola úplnosti zvolenej literatúry, odporúčenie pramennej základne, konzultácie metód a techník práce. Heuristické spracovanie archívnych prameňov. Problematika kritiky prameňa, štatistické spracovanie pramenného materiálu.	
Odporúčaná literatúra: Eco, U. Jak napsat diplomovou práci. Olomouc, 1997.	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: čeština	
Poznámky - časová záťaž študenta Celková záťaž študenta: 120 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S, K): 26 hodín	

Štúdium prameňov: 20 hodín Štúdium literatúry: 30 hodín Koncipovanie textu: 44 hodín						
Hodnotenie predmetov Nový predmet						
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: doc. PhDr. Petr Popelka, PhD.						
Dátum poslednej zmeny: 16.11.2021						
Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.						

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-105	Názov predmetu: Diplomový seminár zo stredoeurópskych historických štúdií
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študenti budú hodnotení za splnenie každej úlohy, kredity im budú pridelené v prípade, že získajú minimálne 65 bodov. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Študenti budú hodnotení na každom kurze za aktivitu a konkrétne úlohy. b) záverečné hodnotenie: Na základe priebežného hodnotenia.	
Výsledky vzdelávania: Študenti si prehľadajú informácie o stave a štruktúre slovenskej historiografie obdobia, z ktorého si chcú zvoliť diplomovú prácu. Oboznámia sa lepšie s edíciami dokumentov a archívnymi príručkami. Budú analyzovať vybrané štúdie a monografie z hľadiska logickej výstavby historickej práce. Prakticky si precvičia tvorbu niektorých historických žánrov. Prehľadajú si schopnosť logicky zostaviť štruktúru historickej práce a predpoklady pracovať samostatne.	
Stručná osnova predmetu: Súčasná slovenská historiografia novších dejín - inštitucionálne zázemie, metodologické smerovanie, tematické zameranie, osobnosti. Edície prameňov a novšie archívne príručky. Uchopenie podstaty obdobia a konkrétnejšie problematiky budúcej diplomovej práce. Podstata vedeckého prístupu, propagandy a hagiografie. Koncepcia a štruktúra historického diela - faktografia a konceptualizmus.	
Odporúčaná literatúra: Historický časopis, elektronické časopisy historiografického zamerania - Mannová, E. - Daniel, D.: Guide to Historiography in Slovakia. Bratislava: Historický ústav SAV, 1995 - Kováč, D. - Hudek, A. - Hadler, F.: Vademecum súčasných dejín - Slovensko. Sprievodca archívami, výskumnými inštitúciami, knižnicami, spoločnosťami a múzeami. Bratislava - Berlín, 2008 - edície prameňov k novším dejinám - novšie archívne príručky - úvahové práce o slovenských dejinách (J. Mésároš, D. Rapant, D. Škvarna, M. Zemko)	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:	

slovenský						
Poznámky - časová záťaž študenta						
Spolu záťaž 120 hodín. Účasť na kurze je stanovená na 26 hodín, príprava na kurz a samoštúdium zaberie študentom ďalších 94 hodín.						
Hodnotenie predmetov						
Nový predmet						
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.						
Dátum poslednej zmeny: 10.11.2021						
Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.						

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-104	Názov predmetu: Historická geografia Slovenska v stredoeurópskom kontexte
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra sa študent pripraví na vopred vybranú tému a prezentuje spracovaný problém na hodine. Na konci semestra študent preukáže schopnosti a zručnosti orientovať sa na politickej historickej mape strednej Európy prostredníctvom práce so slepou mapou. Po ukončení semestra absolvuje záverečnú skúšku, ktorá bude pozostávať z overenia schopností a zručností pracovať so slepou mapou. Kredity budú pridelené iba v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: prezentácia vybranej témy: 0-40 bodov b) záverečné hodnotenie: písomná skúška pozostávajúca s prácou so slepou mapou: 0-60 bodov a) priebežné hodnotenie: Prezentácia vybranej témy na hodine počas semestra: 0 - 40 bodov b) záverečné hodnotenie: Písomná skúška založená na práci so slepou mapou: 0 - 60 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent pozná základnú terminológiu disciplíny, pozná rozdiel medzi starými a rekonštrukčnými historickými mapami, orientuje sa v literatúre k problematike politickej historickej geografie strednej Európy, pozná základné atlasové diela. Počas semestra študent vytvorí prezentáciu vybraného problému z politickej historickej geografie strednej Európy. Na konci semestra preukáže schopnosti a zručnosti orientovať sa na politickej historickej mape strednej Európy. Rozlišuje historické krajiny v strednej Európe.	
Stručná osnova predmetu: Historická geografia ako vedný odbor, charakteristika, postavenie v systéme vied, delenie. Prehľad atlasov a literatúry. Územie strednej Európy v dobe rímskej. Územie strednej Európy vo včasnom stredoveku v 6. – 7. storočí. Územie strednej Európy vo včasnom stredoveku v 8. – 9. storočí. Vznik Uhorského, Českého a Poľského štátu a ich územný vývoj v stredoveku. Vznik Habsburskej monarchie. Územné zmeny v Európe od Westfálskeho mieru (1648) po Viedenský kongres (1815).	

Politická mapa Európy pred 1. sv. vojnou. Zmeny na politickej mape Európy po 1. sv. vojne. Zmeny na politickej mape Európy po 2. sv. vojne. Zmeny na politickej mape na konci 20. storočia.

Odporúčaná literatúra:

Akademický atlas Českých dějin. Praha : Academia, 2014.
Atlas Československých dějin. Praha : Ústřední správa geodézie a kartografie, 1965.
Atlas krajiny Slovenskej republiky. Bratislava; Banská Bystrica, 2002.
Atlas Slovenskej socialistickej republiky. Bratislava, 1980.
Atlas světových dějin. Praha : Knižní klub, 1999.
Československý vojenský atlas světa. Praha : Naše vojsko, 1965.
Evropa v proměnách staletí. Praha : Libri, 1997. (viacero vydaní)
HILGEMANN, W. – KINDER, H.: Encyklopedický atlas světových dějin. Praha, 1998.
KLIMKO, J.: Vývoj územia Slovenska a utváranie jeho hraníc. Bratislava : Obzor, 1980.
SEMOTANOVÁ, E.: Historická geografie – zmizely prostor a čas. In: Český časopis historický, 1995, č. 2.
SEMOTANOVÁ, Eva: Historická geografie Českých zemí. Praha, 1998.
STEINHÜBEL, Ján: Nitrianske kniežatstvo. Bratislava; Budmerice, 2004.
TOMEČEK, O.: Niekoľko poznámok k vývoju a aktuálnemu stavu historickogeografického výskumu na Slovensku. In: Historická geografie 34. Praha : Historický ústav AV ČR, 2007, s. 21-41.
ŽUDEL, J.: Stolice na Slovensku. Bratislava : Obzor, 1984.
ŽUDEL, J.: Utváranie hraníc Slovenska. In: Slovenská archivistika, 30, 1995, č. 2, s. 222-234.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

Celková časová záťaž študenta: 120 hodín, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 30 hodín
samoštúdium: 60 hodín
príprava projektu: 30 hodín

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Oto Tomeček, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-lit-122	Názov predmetu: Literatúra, film a fotografia ako médiá kultúrnej pamäti postkomunistických krajín
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študenti v priebehu semestra pripravujú na základe štúdia odbornej literatúry prezentáciu na zvolenú tému seminárnej práce a vypracujú seminárnu prácu v rozsahu 10 – 12 strán, ktorú odovzdajú po ukončení výučbovej časti semestra. Študent má v prípade hodnotenia FX právo na jednu opravnú verziu seminárnej práce. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa štandardnej klasifikačnej stupnice. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: prezentácia na seminári: 0 – 20 bodov b) záverečné hodnotenie: seminárna práca: 0 – 80 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent je schopný porozumieť teoretickým konceptom kolektívnej a kultúrnej pamäti. Získané vstupné teoretické poznatky použije pri kritickej analýze odborných textov a jej výsledky dokáže štruktúrovanou formou sprostredkovať iným a argumentačne ich zdôvodniť. Nadobudnuté vedomosti využíva pri hodnotení a interpretácii funkcie médií pamäti. Fenomén médií pamäti je schopný vnímať v interdisciplinárnych súvislostiach. Dokáže rozpoznať relevantné zdroje výskumov pamäti, samostatne s nimi pracovať a aplikovať takto získané poznatky pri výskume k vybranej téme. Vytvorí seminárnu prácu na vybranú tému.	
Stručná osnova predmetu: Základné teoretické koncepty pamäti. Historická pamäť. Sociálna pamäť. Kolektívna pamäť. Kolektívna identita. Politická pamäť, politická inštrumentalizácia spomienok. Spomínanie a zabúdanie. Kultúrna pamäť. Mediálnosť kultúrnej pamäti. História pamäti ako história médií. Mediá pamäti. Funkcia médií pamäti. Pamäť – identita – narácia. Intermediálnosť. Literatúra a kultúrna pamäť. Film a kultúrna pamäť. Fotografia a kultúrna pamäť. Literatúra, fotografia, film a trauma. Stredná Európa ako miesto pamäti. Projekt Paralelné životy – 20. storočie očami tajnej polície.	
Odporúčaná literatúra:	

ASSMANN, A.: Prostory vzpomínání. Podoby a proměny kulturní paměti. Praha : Karolinum, 2018.

BURKE, P.: Co je kulturní historie? Praha : Dokořán, 2011.

ERLL, A.: Kollektives Gedächtnis und Erinnerungskulturen. 2. akt. und erw. Auflage. Stuttgart; Weimar : Metzler, 2011.

ERLL, A. – NÜNNING, A. (eds.): Cultural Memory Studies. An International and Interdisciplinary Handbook. Berlin; New York : Walter de Gruyter, 2008.

HALBWACHS, M.: Kolektivní paměť. Praha : SLON, 2009.

HLAVAČKA, M. – MARÈS, A.: Paměť míst, událostí a osobností. Historie jako identita a manipulace. Praha : Historický ústav AV ČR, 2011.

HORSTKOTTE, Silke: Nachbilder: Fotografie und Gedächtnis in der deutschen Gegenwartsliteratur. Köln; Weimar : Böhlau, 2009.

KAŇUCH, M. (ed.): Film a kultúrna pamäť. Bratislava : Asociácia slovenských filmových klubov; Slovenský filmový ústav, 2014.

KILIANOVÁ, G. – KOWALSKÁ, E. – KREKOVIČOVÁ, E.: My a tí druhí v modernej spoločnosti. Konštrukcie a transformácie kolektívnych identít. Bratislava : Veda, 2009.

KOKLESOVÁ, B.: V tieni Tretej ríše. Oficiálne fotografie slovenského štátu. Bratislava : Slovart, 2009.

KRATOCHVIL, A. (ed.): Paměť a trauma pohledem humanitních věd : komentovaná antologie teoretických textů. Praha : Akropolis, 2015.

NÜNNING, A. (ed.): Lexikon teorie literatury a kultury. Brno : Host, 2006.

TRASKA, G. (Hg.): Geteilte Erinnerungen – Rozdělené vzpomínky – Rozdelené spomienky. Československo, spoluzitie, nacistická okupácia a vyhnanie nemeckých obyvateľov. Wien: mandelbaum verlag, 2017.

ZEMANÍKOVÁ, N. 2009. Búranie múrov. Podoby a premeny východného Nemecka v nemeckej próze po roku 1989. Banská Bystrica : FHV UMB, 2009.
<http://parallel-lives.eu/project/>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

anglický alebo nemecký jazyk potrebný na štúdium odborných textov

Poznámky - časová záťaž študenta

celková časová záťaž 150 hodín, z toho:

kombinované štúdium: 26 hodín

príprava prezentácie: 24 hodín

analýza odborných textov: 45 hodín

príprava seminárnej práce: 55 hodín

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Nadežda Zemaníková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 14.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-109	Názov predmetu: Medzníky ČSR 1918 – 1989
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študenti sa priebežne pripravujú na hodiny tak, aby boli schopní diskutovať k prednášaným témam. V priebehu semestra vypracujú kratšie referáty. Na konci semestra absolvujú záverečnú písomnú skúšku. Kredity budú pridelené iba v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: aktivita na hodinách a vypracovanie krátkych referátov: 0 - 30 bodov b) záverečné hodnotenie: písomná skúška: 0 - 70 bodov a) priebežné hodnotenie: Aktivita na hodinách a vypracovanie referátov: 0 - 30 bodov b) záverečné hodnotenie: Písomná skúška: 0 - 70 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent získa schopnosť orientácie v problematike československých dejín v európskom kontexte. Bude sa orientovať v prameňoch k tomuto obdobiu (archívnych, vydaných vo forme pramenných edícií, či tlačených). Bude schopný kritického prístupu k memoárovej literatúre a k dennej a inej tlači. Bude pripravený na vypracovanie seminárnej, bakalárskej či diplomovej práce z tematiky tohto obdobia. Bude schopný využiť získané poznatky ako v pedagogickej činnosti, tak aj v odbornej práci.	
Stručná osnova predmetu: Predstavenie pohľadov jednotlivých národných historiografií na vývoj medzivojnového Československa. Zahranično-politické aspekty vzniku, existencie a zániku prvej ČSR. Charakteristika prvej republiky a jej miesto v historickom vedomí. Politický systém a vnútropolitický vývoj štátu a spoločnosti. Mýtus a realita hospodárskej vyspelosti - ekonomické a sociálne problémy prvej ČSR. Národnostná štruktúra a národnostné problémy. České krajiny a ich obyvateľstvo.	

Rok 1938 a jeho dôsledky.

Základná charakteristika tzv. druhej republiky.

Základná charakteristika Protektorátu Čechy a Morava. Prvá Slovenská republika.

Okupačná správa a život v Protektoráte.

Československý odboj počas 2. sv. vojny. Oslobodenie Slovenska a českých krajín.

Kultúrna atmosféra, spoločenský život a niektoré stránky každodennosti.

Rok 1945, charakteristika medzinárodnej situácie po 2. sv. vojne, vznik studenej vojny a sovietskeho bloku. Formovanie politickej štruktúry povojnovej ČSR, prezidentské dekréty, politický, ekonomický a sociálny vývoj do konca roku 1947.

Február 1948, priebeh a charakter komunistického prevratu, úloha politických subjektov. Ústava 9. mája. Formovanie komunistického systému - ČSR satelitom ZSSR.

Rok 1949, ideologický rámec, politická a právna štruktúra komunistického režimu, politické procesy. Ekonomika - zmeny v majetkových vzťahoch a reštrukturalizácia hospodárstva, plánovanie, kolektivizácia. Likvidácia občianskej spoločnosti.

Rok 1953. Smrť Stalina a Gottwalda. Každodenný život v etape budovania tzv. socialistickej spoločnosti.

Ekonomická kríza a menová reforma.

Rok 1956. XX. zjazd KSSS, poľské a maďarské udalosti a ich ohlas v ČSR.

Rok 1960. Tzv. socialistickej ústava, správna reforma, vznik reformného a pozícia dogmatického prúdu vnútri KSČ.

Rok 1963. Počiatky politického uvoľňovania, rozvoj kultúry, publicistiky a vedy. Ekonomická kríza a pokusy o reformu.

Rok 1968. Priebeh tzv. demokratického procesu, úloha KSČ, osobnosti "pražskej jari". Postoj medzinárodného komunistického hnutia k ČSR, okupácia. Federalizácia štátu, počiatky tzv. normalizácie.

Rok 1977. ČSSR v období tzv. reálneho socializmu - politický, ekonomický a sociálny vývoj, pozície jednotlivých sociálnych vrstiev, spoločenské postoje, každodennosť. Medzinárodné aspekty postavenia Československa. Charta 77, úloha disentu.

Rok 1989. Prehlbovanie krízy sovietskeho bloku, kríza a pád komunistického režimu v ČSSR.

Odporúčaná literatúra:

Bartoš, J. - Trapl, M.: Československo 1918-1938. Fakta, materiály, reálie. Olomouc, 1994.

Broklová, E.: Československá demokracie. Politický systém ČSR 1918-1938. Praha, 1992.

Kárník, Z.: České země v éře první republiky (1918-1938). Díl první. Vznik, budování a zlatá léta republiky. Praha, 2000.

Klimek, A. - Kubů, E.: Československá zahraniční politika 1918-1938. Praha, 1995.

Klimek, A.: Velké dějiny zemí Koruny české, sv. XIII.. Praha, 2000.

Kubů, E. - Pátek, J.: Mýtus a realita hospodářské vyspělosti Československa mezi světovými válkami. Praha, 2000.

Kural, V.: Konflikt místo společenství? Češi a Němci v československém státě (1918-1938). Praha, 1993.

Marek, P.: Přehled politického stranictví na území českých zemí a Československa v letech 1861-1998. Olomouc, 2000.

Politická elita meziválečného Československa 1918-1938. Kdo byl kdo za první republiky. Praha, 1998.

Reflexe dějin první Československé republiky v české a slovenské historiografii. Praha, 1998.

Rozumět dějinám. Vývoj česko-německých vztahů na našem území v letech 1848-1948. Praha, 2002.

Bartošek, K.: Střední a jihovýchodní Evropa. In: Černá kniha komunismu I. Praha, 1999.

Benčík, A.: Rekviem a za pražské jaro. Třebíč, 1998.
Hobsbawm, E.: Věk extrémů. Krátké dvacáté století. Praha, 1997.
Jech, K.: Soumrak selského stavu. ÚSD AVČR Praha, 2001.
Kaplan, K.: Největší politický proces. ÚSD AV ČR Praha-Brno, 1995.
Kaplan, K.: Pět kapitol o únoru. Brno, 1997.
Kaplan, K.: Pravda o Československu 1945-48. Praha, 1992.
kol.: Stránkami soudobých dějin. ÚSD AV ČR Praha, 1993.
Mastný, V.: Studená válka a sovětský pocit nejistoty 1947-1953: Stalinova léta. Praha, 2001.
Memoáry významných osobností poválečného období (V. Černý, P. Drtina, A. Dubček, P. Janýr, V. Mlynář, O. Šik aj.).
Otáhal, M.: Normalizace 1969-1989. Příspěvek ke stavu bádání. In: Sešity ÚSD AV ČR Praha 36. 2002.
Otáhal, M.: Opozice, moc, společnost. 1969/1989. Praha, 1994.
Pithart, P.: Osmašedesátý. Praha, 1990.
Prameny k dějinám československé krize 1967-1970. 1-6, 1993-1997. Brno, 1993.
Prečan, V. (ed.): Charta '77. Od morální k demokratické revoluci. 1990.
Suk, J.: Labyrintem revoluce. Praha, 2004.
Vykoukal, J. - Litera, B. - Tejchman, M.: Východ. Vznik, Vývoj a rozpad sovětského bloku 1944-1989. Praha, 2000.
Zeman, Z.: Vzestup a pád komunistické Evropy. Praha, 1998.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

čeština

Poznámky - časová zát'az študenta

Celková zát'az študenta spolu: 120 hodín, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 26 hodín
samoštúdium: 74 hodín
príprava referátov: 20 hodín

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Blažena Gracová, CSc., prof. PhDr. Nina Pavelčíková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 16.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-215	Názov predmetu: Moderné trendy vo výučbe dejepisu
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent sa počas semestra bude pripravovať na semináre, vypracuje referát na určenú tému, ktorý predloží na seminári vo forme kolokvia a spracuje záverečnú seminárnu prácu. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Počas semestra sa bude hodnotiť priebežne nasledujúcim spôsobom: študent sa bude pripravovať na semináre, za to a za aktivitu na nich obdrží max. 30 bodov, ďalej sa bude hodnotiť vypracovanie a prednesenie referátu na seminári, za čo dostane max. 30 bodov a za napísanie záverečnej seminárnej práce k aplikácii nových edukačných postupov na svoju tému dostane ďalších max. 40 bodov hodnotenia. b) záverečné hodnotenie: Bude tvoriť 40% celkového hodnotenia – za napísanie a obhájenie záverečnej seminárnej práce.	
Výsledky vzdelávania: 1. Študent sa hlbšie oboznámi s novými trendami v súčasnej didaktike dejepisu (histórie), ako aj v oblasti popularizácie histórie, na ktorú inšpiratívne pôsobia jednak nové poznatky historických vied a jednak nové zistenia a postupy z oblasti pedagogiky a psychológie. 2. Osvojí si pojmy, ktoré používajú súčasné sociálne a pedagogické vedy, aby precíznejšie a hlbšie poznal spoločenské procesy (vrátane historických) – identita, pamäť, symbol, mnemotop, mýtus, obraz (autoobraz, heteroobraz), tradent, stereotyp, pseudoveda, hoax, kognitívna disonancia. 3. Dokáže s týmito pojmami pracovať pri historickej a didaktickej príprave na vyučovaciu jednotku. 4. Dokáže efektívne vyhľadávať, používať, overovať inovatívne metódy a postupy dejepisnej výučby v spektre rôznych didaktických médií. 5. Vie identifikovať relevantné problémy a špecifiká tematiky, ako aj zavádzajúce informácie a hodnotenia zo sféry pseudovedeckej histórie a šírenia hoaxov.	
Stručná osnova predmetu: Inovatívne vyučovacie metódy a vyučovacie postupy, modely popularizácie histórie. Netradičné spôsoby a prostriedky výučby. Moderné teórie a koncepcie v rôznych štátoch Európy. Didakticko-metodická analýza na príklade vybraných tém. Dejiny a náboženstvo z pohľadu didaktiky dejepisu.	

Regionálne dejiny a vyučba mimo školu. Problematika výchovného pôsobenia v dejepisnom vyučovaní. Práca s mýtmi, stereotypmi, hoaxami v dejepisnom vyučovaní s dôrazom na kritické uvažovanie a argumentáciu.

Odporúčaná literatúra:

- HAVLŮJOVÁ, Hana – NAJBERT, Jaroslav a kol.: Paměť a projektové vyučování v dějepise. Praha, 2014
- HUDECOVÁ, Dagmar: Jak modernizovat výuku dějepisu. Výchovné a vzdělávací strategie v dějepisném vyučování. Úvaly u Prahy, 2007
- JOVANKOVIČ, S.: Dejepis v pedagogických dokumentoch a vyučovaní. Bratislava, 2012
- JURKOVIČ, M. - ČAVOJOVÁ, V. - BREZINA, I. (eds.): Prečo ľudia veria nezmyslom. Bratislava, 2019
- KMEŤ, M.: História a dejepis (Vybrané kapitoly z didaktiky dejepisu). Žilina, 2018
- KOPAL, Petr (ed.): Film a dějiny 2. Adolf Hitler a ti druzí – filmové obrazy zla. Praha, 2009.
- KRATOCHVÍL, Viliam: Metafora stromu ako model didaktiky dejepisu k predpokladom výučby. Bratislava, 2019.
- KREKOVIČ, Eduard – MANNOVÁ, Elena – KREKOVIČOVÁ, Eva (eds.): Mýty naše slovenské. Bratislava, 2005.
- MÄRC, Josef a kol.: Dějepisné výzvy meziodborovým vztahům. Ústí nad Labem, 2010.
- VYBÍRAL, Zbyněk: Lži, polopravdy a pravda v lidské komunikaci. Praha, 2003.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

SK

150 hodín, z toho: kombinované štúdium (P): 26 hod; samoštúdium: 64 hod., príprava na referát a seminárnu prácu 60 hodín

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Miroslav Kmeť, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 19.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-112	Názov predmetu: Novoveké dejiny Poľska do roku 1918
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Po ukončení semestra absolvuje študent záverečnú ústnu skúšku. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
b) záverečné hodnotenie: ústna skúška s váhou 0-100 bodov	
Výsledky vzdelávania: Cieľom predmetu je oboznámenie študentov so základnými problémami dejín Poľska od 16. storočia do roku 1918. Predmet bude pozostávať z dvoch blokov: obdobie 16. – 18. storočia (13 hodín prednášok a 13 hodín seminárov), ako aj politické dejiny poľského štátu od začiatku 19. storočia do roku 1918 (13 hodín prednášok a 13 hodín seminárov). Študent má získať základné poznatky o hlavných problémoch dejín poľského územia v období novoveku od 16. storočia do roku 1918 a orientovať sa v prameňoch využívaných na bádanie o tomto období.	
Stručná osnova predmetu: Pramene z dejín 16. – 18. storočia, literatúra. Vyslanectvá a snemy 16. – 18. storočia. Šľachta Poľska nielen v 16. – 18. storočí. Postavenie Poľska za posledných Jagelovcov. Vláda Žigmunda Starého (1506 – 1548) a Žigmunda Augusta. Poľsko počas panovania prvých volených kráľov. Henrich Walezy. Štefan Báthory. Poľsko za Wazovcov. Od Žigmunda III. Wazu po Jána Kazimíra. Posledné dni slávy I. štátu – vláda Jána III. Sobieskeho. Nedostatky štátu – keď poľský štát začal upadať v 16. – 18. storočí – liberum veto – slobodné voľby – protestanti. Štát za Augusta II. a Augusta III. Od túžby po vláde po stratu suverenity. Pokusy o nápravu počas vlády posledného kráľa Stanislava Augusta. Veľký snem 1788 – 1792 a Konštitúcia 3. mája. Poľské sprisahanie za nezávislosť a idea po treťom delení Poľska. Varšavské kniežatstvo, okolnosti jeho vzniku, politické, sociálne a hospodárske dejiny 1806 – 1813. Poľské kráľovstvo, okolnosti jeho vzniku, politické, sociálne a hospodárske dejiny 1830. Krakovský štát, okolnosti jeho vzniku, politické dejiny 1846. Poľské národnooslobodzovacie povstania 1830, 1846, 1848 a 1863. Veľká emigrácia. Vývoj národných ideí v 19. storočí. Územia ruského záboru v 19. storočí, spoločenské, hospodárske a politické dejiny. Územia pruského záboru v 19. storočí, spoločenské, hospodárske a politické dejiny. Územia rakúskeho záboru v 19. storočí, spoločenské, hospodárske a politické dejiny. Poľské kráľovstvo	

na prelome 19. a 20. storočia, ruská politika, pozície Poliakov, spoločensko-hospodárske premeny. Poľská otázka počas 1. svetovej vojny, obrodienie ideí, proklamácia Poľského kráľovstva v roku 1916.

Odporúčaná literatúra:

Blok: Dejiny Poľska v 16. – 18. storočí

Augustyniak U.: Historia Polski 1572 – 1795. Warszawa 2008.

Historia Sejmu Polskiego. T. 1. Do schyłku szlacheckiej Rzeczypospolitej. Red. J. Michalski. Warszawa 1984.

Maciszewski J.: Szlachta Polska i jej państwo. Warszawa 1969.

Markiewicz M.: Historia Polski 1492 – 1795. Kraków 2005.

Wyczański A.: Polska Rzeczypospolita szlachecka 1454 – 1764. Warszawa 1965.

Blok: Dejiny Poľska v 19. storočí

Buszko J.: Galicja. Polski Piemont 1859 – 1914. Warszawa 1989.

Chwalba A.: Historia Polski 1795 – 1918. Kraków 2000.

Czubaty J.: Księstwo Warszawskie. Warszawa 2011.

Derwich M.: Polska pod zaborami (1795 – 1914). Polska. Dzieje cywilizacji i narodu. Wrocław 2004.

Gierowski J. A.: Historia Polski 1764 – 1864. Warszawa 1978 – 1992.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

poľský

Poznámky - časová záťaž študenta

120 hod., z toho:

kombinované štúdium (P, S, K): 52 hod.

samoštúdium: 18 hod.

příprava na skúšku: 50 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. Dr hab. Dariusz Nawrot, dr hab. Dariusz Rolnik

Dátum poslednej zmeny: 16.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-230	Názov predmetu: Náuka o prameňoch k českým dejinám
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Vypracovanie seminárnej práce využívajúcej jeden z predstavených typov historických prameňov. Kredity budú pridelené iba v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: - b) záverečné hodnotenie: seminárna práca: 0-100 bodov	
b) záverečné hodnotenie: Vypracovanie záverečnej seminárnej práce - 100 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent získa základný prehľad o typoch historických prameňov k českým dejinám. Pozná základné prístupy ich spracovania a interpretácie.	
Stručná osnova predmetu: Archívna sieť ČR. Súčasná štruktúra verejných archívov. Súkromné archívy a proces ich vzniku. Typy archívnych pomôcok (základné, špeciálne a referenčné archívne pomôcky). Historické fondy v súčasných českých archívoch. Typológia materiálov uložených v Národnom archíve, Štátnych oblastných archívoch (na Morave a v Sliezsku v zemských archívoch) a okresných archívoch. Fondy špecializovaných archívov. Listina českého stredoveku. Formulárové zbierky a ich pramenná hodnota. Stredoveké pramene hospodárskej povahy. Pramene mestskej proveniencie v stredovekých českých krajinách. České stredoveké kroniky. Stredoveká krásna literatúra ako historický prameň. Pramene pre výskum obdobia raného novoveku a ich špecifiká. Diplomatika raného a vlastného novoveku, zásady pre spracovanie diplomatických prameňov. Ego-dokumenty (denníky, štambuchy, pamäte), súkromné listy (korešpondencia). Moderné katastrálne pramene (berná rula, lánové registre, katastre). Vybrané pramene k hospodárskym a sociálnym dejinám (urbáre, pozostalostné spisy).	

Pramene historicko-demografického výskumu (matriky, sčítacie operáty, pozemkové knihy, štatistika prirodzenej výmeny obyvateľstva).
Tlačené pramene pre výskum 18. - 20. storočia (štátna štatistika, zemská štatistika, noviny ako historický prameň).

Odporúčaná literatúra:

BEHR, H-J.: Literatur als Machtlegitimation. Studien zur Funktion der deutschsprachigen Dichtung am böhmischen Königshof im 13. Jahrhundert. München, 1989.
CURCIUS, E. R.: Evropská literatura a latinský středověk. Praha, 1998.
FLODR, M.: Brněnské městské právo. Zakladatelské období (-1359). Brno, 2001.
GOETZ, H.-W.: Geschichtsschreibung und Geschichtsbewußtsein im hohen Mittelalter. (Orbis mediaevalis – Vorstellungswelten des Mittelalters Bd. 1.) Berlin, 1999.
GOETZ, H.-W.: Moderne Mediävistik. Stand und Perspektiven der Mittelalterforschung. Darmstadt, 1999.
MYŠKA, M. - ZÁŘICKÝ, A. a i.: Prameny k hospodářským a sociálním dějinám novověku I. Ostrava: Ostravská univerzita, 2008.
MYŠKA, M. - ZÁŘICKÝ, A. a i.: Prameny k hospodářským a sociálním dějinám novověku II. Ostrava: Ostravská univerzita, 2010.
NECHUTOVÁ, J.: Latinská literatura českého středověku do roku 1400. Praha, 2000.
PAUSER, J. – SCHEUTZ, M. – WINKELBAUER, T. (eds.), Quellenkunde der Habsburgermonarchie (16.–18. Jahrhundert). Ein exemplarisches Handbuch. Wien–München, 2004.
SPUNAR, P.: Kultura středověku. Praha, 1995.
ŠEBÁNEK, J. – DUŠKOVÁ, S.: Česká listina v době přemyslovské. In: SAP 6, 1956, č. 1, s. 136–209, č. 2, s. 99–160.
ŠTOURACOVÁ, J.: Úvod do archivnictví. Brno, 2002.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

čeština

Poznámky - časová zát'az študenta

Celková zát'az študenta: 120 hodín, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 26 hodín
príprava projektu: 94 hodín

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Robert Antonín, PhD., doc. PhDr. Petr Popelka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 16.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-202	Názov predmetu: Poľský jazyk pre historikov 1
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra študent vypracuje štyri preklady vybraných jednoduchých poľských textov patriacich do historického diskurzu. V 6. a 12. týždni semestra študent absolvuje test zameraný na overenie zvládnutia slovnej zásoby (vrátane terminologického minima) a gramatiky poľského jazyka (20 minút). Po ukončení semestra študent absolvuje ústnu skúšku, ktorou budú preverené jeho komunikačné zručnosti v poľskom jazyku. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za preklady získa spolu menej ako 26 bodov, za každý z testov získa menej ako 6,5 bodu a za ústnu skúšku získa menej ako 26 bodov. Študent má právo na 1 opravný termín každej časti hodnotenia. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: písomné testy: 0 - 20 bodov (2 x 10 bodov) vypracovanie prekladov: 0 - 40 bodov (4 x 10 bodov) b) záverečné hodnotenie: ústna skúška: 0 - 40 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent porozumie najdôležitejšiemu obsahu komunikácie a zámeru komunikačného partnera v písomnej i ústnej komunikácii, ktorá sa týka všeobecných tém a jemu známych odborných tém. Študent sa vyjadruje v poľskom jazyku plynulo a spontánne. Jeho bežná komunikácia s nositeľmi poľského jazyka je uvoľnená a prirodzená. Bez problémov vyjadruje svoje myšlienky, vedie dialóg, zúčastňuje sa na diskusii, pričom vyjadruje svoj názor o každej téme, ktorá mu je blízka. Študent má základnú orientáciu v poľskej terminológii z oblasti histórie a pozná špecifiká prekladu vybraných typov odborných textov z oblasti histórie. Nadobudnuté poznatky aplikuje pri preklade menej náročných odborných textov.	
Stručná osnova predmetu: 1. Privítanie, rozlúčka, predstavenie sa. Základne komunikačné štruktúry. Úvod do terminológie z oblasti histórie. Počúvanie s porozumením vybraného populárno-náučného textu.	

2. Ako sa máš, odkiaľ pochádzaš, kde bývaš? Osobné údaje. Počúvanie a čítanie s porozumením vybraného populárno-náučného textu.
3. Kto je to? Čo je to? Čo robíš? Aké máš záľuby? Základné adjektíva. Významné postavy poľských dejín - počúvanie s porozumením. Záludnosti prekladu poľských historických vlastných mien.
4. Prezentovanie seba a iných, vyjadrovanie preferencií. Opis osoby. Vzhľad, charakterové vlastnosti, stav. Adjektíva opisujúce ľudí, ich vlastnosti. Významné postavy poľských dejín - čítanie s porozumením a preklad jednoduchých textov.
5. Správy o udalostiach, rozprávanie o rodine. Biografia. Osudy ľudí vo víre dejín - čítanie s porozumením, diskusia. Preklad krátkej biografie - práca v tíme.
6. Výchova a vzdelávanie. Ako tvoriť definície a opis? Vyjadrovanie názorov a postojov. Čo si o tom myslíš? Vyjadrovanie pobúrenia, hypotéz, eventualít. Počúvanie odbornej prednášky s porozumením a diskusia.
7. Pracovný pohovor. Práca a zamestnanie. Počítač a internet. Životopis, motivačný list. Rozhovor, rozprávanie. Pôvod, rodina, informácie o sebe. Analytické čítanie vybraného poľského odborného textu a jeho následný preklad.
8. Príkazy, zákazy, odporúčania. Žiadosť o poskytnutie informácií, odosielanie správ, listy, e-mail, Čo sa oplatí navštíviť v Poľsku? Pamätihodnosti Poľska - multimediálna prezentácia s tlmočením.
9. Cestovanie, balenie, výstroj, letisko. Turistické atrakcie a turistika. Ako sa tam dostanem? Cestná preprava, dopravné prostriedky. Tvorenie správ o cestách pomocou pohybových slovies. Preklad úryvku turistického sprievodcu - práca v tíme.
10. Nákupy, domáce spotrebiče, obchody. Vyjadrovanie nespokojnosti a znechutenia, reklamácie, Analytické čítanie vybraného poľského odborného textu a jeho následný preklad.
11. Zložité životné situácie. Nečakané udalosti. Medziľudské vzťahy. Opis situácie, vyjadrovanie časových súvislostí. Peripetie, historiky, určovanie času. Čo je to čas? - počúvanie populárno-náučnej prednášky s porozumením. Diskusia na tému času.
12. Rozprávanie o tradíciách a historických faktoch. Poľské tradície. Tradície spojené so sviatkami a ich história. Informácie o Poľsku, politika, spoločnosť, umenie.
13. Rozprávanie o minulosti, správy o udalostiach. Rozprávanie o budúcnosti. Vyjadrovanie emócií, diskusia. Vyjadrovanie obdivu a uznania, vyjadrovanie kritického postoja, diskusia o histórii, reáliách, umení. Preklad odborného textu.

Odporúčaná literatúra:

1. MAŁOLEPSZA, M. - SZYMKIEWICZ, A. 2006. Hurra! Po polsku cz.1. Kraków : Prolog, 2006.
2. BURKAT, A. - JASIŃSKA, A. 2005. Hurra! Po polsku cz.2. Kraków : Prolog, 2005.
3. STEMPEK, I. - STELMACH, A. i in. 2011. Polski. Krok po kroku A1. Kraków : Glossa, 2011.
4. STEMPEK, I. - STELMACH, A. i in. 2011. Polski. Krok po kroku A2. Kraków : Glossa, 2011.
5. BURKAT, A. - JASIŃSKA, A. 2009. Hurra! Po polsku cz.3. Kraków : Prolog, 2009.
6. MADEJA, A. - MORCINEK, B. 2007. Polski mniej obcy. Katowice : WN Śląsk, 2007.
7. JURCZAK-TROJAN, Z. – MIECZKOWSKA, H. – ORWIŃSKA, E. – PAPIERZ, M. Słownik słowacko-polski A – Ő, P – Ź. 2005. Kraków : Universitas, 2005.
8. Poľské a slovenské výkladové slovníky

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, poľský A2

Poznámky - časová záťaž študenta

120 hod., z toho:

kombinované štúdium (S, C, K): 52 hod.

príprava na písomné testy: 20 hod. (2 x 10 hod.)

vypracovanie prekladov: 32 hod. (4 x 8 hod.)

príprava na záverečnú ústnu skúšku: 16 hod.						
Hodnotenie predmetov						
Nový predmet						
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: Mgr. Anita Račáková, PhD.						
Dátum poslednej zmeny: 11.11.2021						
Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.						

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-229	Názov predmetu: Poľský jazyk pre historikov 2
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou pre absolvovanie predmetu je minimálne 75 % účasť na seminároch, priebežné plnenie zadávaných úloh a úspešné absolvovanie testu v rozsahu obsahu predmetu. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
b) záverečné hodnotenie: Na základe záverečného testu.	
Výsledky vzdelávania: Študent sa bude orientovať v poľských dejinách od 10. do začiatku 21. storočia. Študent bude ovládať základné pojmy týkajúce sa poľských dejín v poľskom jazyku.	
Stručná osnova predmetu: <ol style="list-style-type: none">1. Poľsko počas vlády Piastovcov, prijatie kresťanstva.2. Anjouovci, križiacke ohrozenie a poľsko-litovská únia.3. Jagelovci, „zlatý vek poľskej literatúry a kultúry“ – 16. storočie.4. Volení králi, vytváranie postavy Poliak-katolík, poľské vojsko a husári.5. Sarmatizmus – zvyky, odev, sarmatská literatúra a kultúra, sarmatský mýtus.6. Rozbroje, hospodárske dôsledky rozbrojov. Rozvoj vedy, kultúry, umenia a osvety v období medzi rozbrojmi. Poľské osvietenectvo.7. Genéza a rozvoj poľského romantizmu – napoleónske vojny, novembrové povstanie, veľká emigrácia, januárové povstanie, kultúra a umenie v období romantizmu. Utváranie moderného národa v podmienkach bez vlastného štátu. Poľský mesianizmus.8. Vybojovanie nezávislosti Poliakov, vojna o hranice, medzivojnové Poľsko, východné hranice, národnostné menšiny.9. II. svetová vojna, medzi III. ríšou a ZSSR.10. Nástup komunizmu v Poľsku, Gomuľkove obdobie, absurdity Poľskej ľudovej republiky, rok 1968.11. Obdobie Gierka a Jaruzelskeho, výnimočný stav, Solidarita.12. Úpadok komunistických vlád, okrúhly stôl, hospodárska transformácia.13. Poľsko v 21. storočí, Poľsko v EÚ, NATO.	

Odporúčaná literatúra:

MARKIEWICZ, M.: Historia Polski 1492 – 1795. Kraków 2004.
CHWALBA, A.: Historia Polski 1795 – 1918. Kraków 2005.
BRZOZA, Cz., SOWA, A. L.: Historia Polski 1918 – 1945. Kraków 2006.
HISTORIA ŚLĄSKA. Red. M. Czapliński, E. Kaszuba, G. Waś, R. Żerelik. Wrocław, 2002.
MAŁY SŁOWNIK HISTORII POLSKI. Red. J. Czyżewski, M. Kamler. Warszawa, 1991.
POLSKA – ZARYS ENCYKLOPEDYCZNY. Warszawa, 1974.
WANDY CZ, P. S.: Střední Evropa od středověku po současnost. Praha, 1998.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

český

Poznámky - časová záťaž študenta

Účasť na kurze je stanovená na 26 hodín, príprava na kurz a záverečný test zaberie študentom ďalších 94 hodín.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Urszula Kolberová, Ph.D.

Dátum poslednej zmeny: 16.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel, Ph.D.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-224	Názov predmetu: Poľština pre cudzincov
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Domáce zadania a práca v skupinách. Ohodnotenie aktivity, kompetencií a zručností študenta. Hodnotenie na základe dvoch testov: priebežného a záverečného, overujúcich pokrok v osvojovaní poľského jazyka, vrátane všetkých jazykových znalostí v rámci kultúrneho komunikačného procesu. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Aktivita na seminároch a priebežný test s váhou 40 bodov. b) záverečné hodnotenie: Záverečný test s váhou 60 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Pozná vybrané otázky poľskej gramatiky, fonetiky, pravopisu a slovnej zásoby na danej úrovni (je si vedomý existencie "falošných priateľov prekladu"). Môže tvoriť jednoduché, ucelené ústne a písomné prejavy o témach, s ktorými je oboznámený alebo ho zaujímajú, ako aj tie, ktoré súvisia s významnými historickými udalosťami. Pozná významy hlavných tém a obsahu správ v jasných, štandardných odpovediach a jednoduché texty patriace do historického diskurzu. Je schopný správne čítať texty v poľskom jazyku (vrátane textov s historickou tematikou), ktoré obsahujú známu všeobecnú slovnú zásobu a základnú terminológiu z oblasti historických vied, v tempe reči a intonácii, ktorá nenaruša vyjadrený obsah. Je schopný si poradiť v základných komunikačných situáciách, ktoré môžu nastať počas jeho pobytu v Poľsku. Preukáže schopnosť spolupráce v skupine, zaujmúť rôzne role a realizuje určené zadania. Kládne si za cieľ zvýšiť úroveň jazykových znalostí a zručností. Má spoločenské i osobné kompetencie, ako je tvorivosť, otvorenosť voči kultúrnej rozmanitosti, schopnosť definovať svoje vlastné záujmy, kritické myslenie, riešenie problémov.	
Stručná osnova predmetu: Kurz je zameraný na rozvoj všetkých jazykových zručností (počúvanie, čítanie, hovorenie a písanie), ako aj prípravu študentov na voľnú komunikáciu v poľskom jazyku nevyhnutnú počas štúdia v Poľsku. V rámci kurzu študent získa nielen jazykové a komunikačné kompetencie, ale aj sociokultúrne, spozná vybrané aspekty poľskej kultúry, základné zvyky a sviatky v Poľsku, s	

prihliadnutím na praktický a sociolingvistický účinok. Prednášky, ktoré zahŕňajú všetky jazykové zručnosti osvojované pomocou učebnice a didaktických pomôcok (audiovizuálne materiály, jazykové hry), aktivizujúce metódy, zadania, diskusie. Učenie nových slov a gramatických pravidiel opísaných počas kurzu, lexikálne a praktické cvičenia, písanie textov na zadané témy, príprava ústneho prejavu.

Odporúčaná literatúra:

Janowska A., Pastuchowa M., Dzień dobry. Podręcznik do nauczania języka polskiego jako obcego dla początkujących. Cz. 1, 2. Katowice 2005 (i nast.).
Pančikova M., Stefańczyk W., Po tamtej stronie Tatr. Učebnica polštiny pre Slovákov. Kraków 2003 (wyd. II popr.)
Stempek I., Stelmach A., Dawidek S., Szymkiewicz A., Polski, krok po kroku 1. Podręcznik do nauki języka polskiego dla obcokrajowców: poziom A1/A2. Kraków 2010 (i następ.)
Maciołek M., Tambor J., Głoski polskie. Cz. 1. Przewodnik fonetyczny dla cudzoziemców i nauczycieli uczących języka polskiego jako obcego. Cz. 2. Rentgenogramy. Katowice 2012 (wyd. II – 2014).
Maciołek M., Tęczowa gramatyka języka polskiego w tabelach. Cz. 1 i 2. Katowice 2010, 2012.
Madelska L., Odkrywamy język polski. Gramatyka dla uczących (się) języka polskiego jako obcego. Kraków 2008.
Małolepsza M., Szymkiewicz A., Hurra!!! Po polsku 1. Podręcznik studenta i zeszyt ćwiczeń. Kraków 2005 (i nast.)
Czesko-polski słownik zdradliwych wyrazów i pułapek frazeologicznych, red. T.Z. Orłós. Kraków 2006.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

poľský

Poznámky - časová záťaž študenta

120 hodín, z toho:

Prednášky a semináre: 26 hod.

Príprava na priebežný test: 44 hod.

Príprava na záverečný test: 50 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Marcin Maciołek, Dr.

Dátum poslednej zmeny: 16.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-103	Názov predmetu: Problémy novších dejín strednej Európy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent bude hodnotený na základe záverečného písomného testu. Hodnotenie sa uskutoční podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94%), B (93 – 87%), C (86 – 80%), D (79 – 73%), E (72 – 65%). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získa za splnenie vyššie uvedených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. b) záverečné hodnotenie: písomný test s váhou 0-100 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent: 1. nadobudne poznatky o novších dejinách strednej Európy zameraných na politické, hospodárske a kultúrne dejiny Habsburskej monarchie, najmä však Uhorska, Československa a Slovenska v 19. a 20. storočí. 2. je schopný uvažovať a interpretovať zásadné problémy a fenomény doby v širších súvislostiach. 3. osvojí si kľúčové pojmy prednášok, napr. nacionalizmus, národný socializmus, volebný systém a demokracia, antisemitizmus, dôsledky vojen a i. 4. nadobudnuté poznatky aplikuje v rámci svojho magisterského štúdia, ako aj pri hodnotení a riešení súčasných problémov, ktorých korene siahajú do 19., resp. 20. storočia.	
Stručná osnova predmetu: 1. Spoločenské pomery a konfliktné body v Habsburskej monarchii počas 1. polovice 19. storočia. 2. Modernizačné tendencie v Habsburskej monarchii počas 1. polovice 19. storočia. 3. Občianska a národná emancipácia počas rokov 1848/49. 4. Nacionalizmus a národnostná otázka v Rakúsko-Uhorsku počas dualizmu. 5. Fenomén volieb a volebného práva v Habsburskej monarchii. 6. Politický antisemitizmus v monarchii v druhej polovici 19. a na začiatku 20. storočia. 7. Fenomén rozpadu Rakúsko-uhorskej monarchie a formovanie nového geopolitického usporiadania v strednej Európe s dôrazom na vznik 1. ČSR. 8. Mocenský vzostup nacistického Nemecka v druhej polovici 30. rokov 20. storočia a jeho vplyv na zmenu štátoprávneho usporiadania stredoeurópskeho priestoru. 9. Problematika vypuknutia druhej svetovej vojny a vznik Slovenského štátu v kontexte stredoeurópskych dejín.	

10. Dôsledky druhej svetovej vojny, sovietaizácia strednej Európy a studená vojna.
11. Krízy stredoeurópskych komunistických režimov.
12. Pády komunistických režimov v strednej Európe a postkomunistická transformácia.

Odporúčaná literatúra:

1. BYSTRICKÝ, Valerián – KOVÁČ, Dušan – PEŠEK, Ján a kolektív: Kľúčové problémy moderných slovenských dejín. Bratislava: VEDA, 2012.
2. OLEJKA, Josef: Národy Habsburské monarchie v revoluci 1848 – 1849. Praha: Nakladatelství Svoboda, 1989.
3. Kolektív autorov: Dějiny Rakouska. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2002.
4. KONTLER, László: Dějiny Maďarska. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2001.
5. KŘEN, Jan: Dvě století střední Evropy. Praha: Argo, 2019.
6. MIČKO, P.: Hospodárska politika Slovenského štátu. Krakov, 2014.
7. MIČKO, P.: Hospodárska situácia Slovenska v rokoch 1918 – 1945. Banská Bystrica, 2013.
8. PODOLEC, Ondrej (zost.): Február 1948 a Slovensko. Bratislava: Ústav pamäti národa, 2008.
9. RYCHLÍK, J.: Češi a Slováci ve 20. století. Spolupráce a konflikty 1914 – 1992. Praha, 2012.
10. SZABÓ, Miloslav: Od slov k činom. Slovenské národné hnutie a antisemitizmus (1875 – 1922). Bratislava : Kalligram, 2014.
11. SYRNÝ, Marek a kolektív: Rok po vojne. Slovensko a Európa v roku 1946. Banská Bystrica: Múzeum SNP, 2017.
12. ŠKVARNA, Dušan: Začiatky moderných slovenských symbolov. Banská Bystrica: FHV UMB, 2004.
13. ŠTAIF, Jiří: Obezřetná elita. Česká společnost mezi tradicí a revolúci 1830 – 1851. Praha: Dokořán, 2005.
14. ŠTEFANSKÝ, Michal (zost.): Krízy režimov sovietskeho bloku. Banská Bystrica: Pedagogická spoločnosť J. A. Komenského, 1997.
15. WANDICZ, Piotr: Střední Evropa v dějinách. Praha: Academia, 1998.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

120 hodín z toho:

Prezenčné štúdium (S): 26

Analýza odborných textov: 14

Príprava na písomný test: 80

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PhDr. Dušan Škvarna, PhD., Mgr. Alica Kurhajcová, PhD., prof. PhDr. Peter Mičko, PhD., doc. PhDr. Marek Syrný, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 15.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-102	Názov predmetu: Problémy starších dejín strednej Európy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Hodnotenie na základe aktivity na seminároch a vypracovanej seminárnej práce. Hodnotenie sa uskutoční podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94%), B (93 – 87%), C (86 – 80%), D (79 – 73%), E (72 – 65%). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Aktívna účasť na prednáškach a analýza odborných textov s váhou 30 bodov. b) záverečné hodnotenie: Seminárna práca s váhou 70 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent sa po absolvovaní kurzu orientuje v tematickom a chronologickom členení stredovekých dejín Slovenska, Veľkej Moravy a Uhorska v širšom stredoeurópskom kontexte. V základných problémoch dokáže posúdiť a hodnotiť medievistickú historiografiu. Absolvent kurzu dokáže aktívne definovať problémy historického vývoja a kultúrnych dejín strednej Európy so zameraním na dejiny Uhorska na počiatku novoveku (v období nástupu reformácie). Študent nadobudne základný prehľad o troch konkrétnych témach: protihabsburské stavovské povstania v Uhorsku v rokoch 1600 – 1711; reflexia Uhorska a krajín strednej Európy (české krajiny, Poľsko, oblasť severného Balkánu) v cestopisoch raného novoveku; pôsobenie príslušníkov uhorskej šľachty v zahraničných armádach. Prostredníctvom prezentovania vybraných tém by mal študent získať obraz o uhorských politicko-diplomatických, vojenských a sociálnych reáliách v širšom stredoeurópskom kontexte v priebehu 17. a 18. storočia.	
Stručná osnova predmetu: Spoločnosť, hospodárstvo a kultúra v Karpatskej kotline vo včasnom stredoveku. Utváranie stredovekých politických a kultúrnych kontúr stredovýchodnej Európy. Štruktúra a premeny spoločnosti v Uhorsku vo vrcholnom stredoveku. Politický a hospodársky vývoj Uhorska v neskorom stredoveku. Humanizmus a renesancia v strednej Európe. Prienik reformácie do krajín strednej Európy. Vzdelanosť a kníhtlač na počiatku novoveku v krajinách strednej Európy. Stredoeurópsky kontext protihabsburských stavovských povstaní v Uhorsku (1600 – 1711). Reflexia Uhorska a krajín	

strednej Európy v cestopisoch raného novoveku. Pôsobenie príslušníkov uhorskej šľachty v zahraničných armádach v 18. storočí.

Odporúčaná literatúra:

CIESIELSKI, Tomasz (ed.): W służbie obcych monarchów i państw. Warszawa : DiG, 2015.
CSEPREGI, Zoltán: The evolution of the language of the Reformation in Hungary (1522–1526). In: Hungarian Historical Review 2 (2013:1), s. 3-34.
DANGL, Vojtech: Slovensko vo víre stavovských povstaní. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1986.
DVORNÍK, František: Zrod střední a východní Evropy. Mezi Byzancí a Římem. Praha : Prostor, 1999.
FRIMMOVÁ, Eva – KLECKER, Elisabeth (eds.): Itineraria Posoniensia : zborník z medzinárodnej konferencie Cestopisy v novoveku. Bratislava : HÚ SAV, 2003.
KŁOCZOWSKI, Jerzy: Młodsza Europa. Europa Środkowo-Wschodnia w kręgu cywilizacji chrześcijańskiej średniowiecza. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy 1998.
KÓNYA, Peter et al.: Dejiny Uhorska (1000 – 1918). Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2013.
KÓNYA, Peter et al.: Od reforámcie po založenie cirkvi. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2015.
KÓNYA, Peter et al.: Leonard Stöckel a reformácia v strednej Európe. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2011.
KOŽMIŇSKI, Maciej (zost.): Európska civilizácia. Úvahy a eseje. Bratislava : Kalligram, 2005.
SEBÖK, Marcell (ed.): Republic of Letters, Humanism, Humanities. Budapest, 2005.
STEINHÜBEL, Ján: Nitrianske kniežatstvo. Počiatky stredovekého Slovenska. Bratislava : Veda, 2004.
TIBENSKÝ, Ján – URBANCOVÁ, Viera: Slovensko očami Európy 900 – 1850. Bratislava : AEP, 2003.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

120 hod., z toho:

kombinované štúdium: 26 hod. (P)

príprava seminárnej práce: 80 hod.

konzultácie: 14 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Imrich Nagy, PhD., PhDr. Rastislav Kožiak, PhD., Mgr. Patrik Kunec, PhD., doc. PhDr. Pavol Maliniak, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-211	Názov predmetu: Symbolické a historické prvky pri kultivovaní pamäti v 19. storočí
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: SK Počas semestra sa bude študent pripravovať na semináre a bude hodnotený za aktivitu na seminároch (max. 41 bodov), vypracuje referát na určenú tému (max. 24 bodov), ktorý prednesie na seminári a spracuje a obháji záverečnú seminárnu prácu (max. 35 bodov). Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 z a) priebežné hodnotenie: Priebežne sa bude hodnotiť: aktivita, pripravenosť študenta na každý seminár, úroveň obsahu a prezentovania jeho referátu. b) záverečné hodnotenie: Záverečná seminárna práca (max. 35 bodov).	
Výsledky vzdelávania: SK 1. Kurz sa nezameria na osvojenie si faktov, ktoré prezentuje tradičná tzv. udalostná história, ale na získanie vedomostí prostredníctvom antropologických a semantických postupov a na základe multiperspektívneho prístupu. 2. Študenti budú vedení k analýze abstraktných symbolických stránok života a a historickej pamäti v kontexte s okolitými kultúrami, čo im umožní poznať menej viditeľné, no podstatné podstatné stránky národnostných a občianskotvorných procesov v 19. storočí. 3. Študenti si vytvoria plnší, štrukturovanejší a menej konvenčný obraz utvárania národnej identity Slovákov (a okolitých národov), ujasnia si vitalitu i limy moderného nacionalizmu, ako aj špecifické črty vývoja slovenskej spoločnosti, ktoré deterrminovali jej historickú pamäť a mentalitu po celé 20. storočie.	
Stručná osnova predmetu: SK 1. Pojem moderná národná identita. Faktory a nástroje jej utvárania a upevňovania. 2. Premeny historiografie - utváranie národných historiografií a pretváranie historickej pamäti. Historizmus ako nástroj národnej emancipácie. 3. Historické koncepcie slovenských dejín v 19. storočí - medzi uhrofilskou koncepciou a koncepciou tisícročného útlaku. 4. Veľká Morava a jej pozdvihnutie	

na národný symbol. 5. Národné symboly, špecifická zložka symbolov. Teoretické vymedzenie symbolov a národných symbolov, funkcie, podoby, štruktúra, determinanty. 6. Tvorcovia, nositelia a prijímatelia symbolov. Symboly a stereotypy, oslavy, mýty. 7. Historické a prírodné symboly. Intímne chápanie vlastnej krajiny. 8. Osobnosti ako symboly a ich oslavy. 9. Ľudová kultúra versus vysoká kultúra v úsilí o vlastné symboly. 10. História a prítomnosť heraldických symbolov a hymnických piesní. 11. Úloha štátu a politickej moci pri formovaní historickej pamäti a sveta národných symbolov. Ich marginalizácia. 12. Radikálna zmena v pamäti a symbolike po roku 1918.

Odporúčaná literatúra:

SK

-HLAVAČKA, M. - MARES, A.: Paměť míst, udalosti, osobnosti. Praha: Historický ústav, 2011. - HOJDA, Z. - POKORNÝ, J.: Pomníky a zapomínky. Praha: Paseka, 1996 - HOLLÝ, K.: Negácia udalostnej histórie a historický optimizmus: historická ideológia S. H. Vajanského. In: Historický časopis, 57, 2009, č. 2, s. 243 - 270. - KILIÁNOVÁ, G. - KOWALSKÁ, E. - KREKOVIČOVÁ, E. (ed.): My a tí druhí v modernej spoločnosti. Bratislava: Veda, 2009. - KUŠNIRÁKOVÁ, I. a kol.: "Vyjdeme v noci vo fackovom sprievode a rozsvietime svet". Integrovaný a mobilizačný význam slávností v živote spoločnosti. Bratislava: Historický ústav SAV, 2012. - MACHO, P.: Koncepcia historicko-politickej individuality Slovenska v kontexte štátoprávných hnutí národov habsburskej monarchie v 60. rokoch 19. storočia. In: Historické štúdie, 35, 1994, s. 23 - 48. - Mýty naše slovenské. Zost. E. Krekovič - E. Mannová - E. Krekovičová. Bratislava, 2013. - ŠKVARNA, D.: Cesta moderných slovenských dejín. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2007. - ŠKVARNA, D.: Začiatky moderných slovenských symbolov. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2004.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

SK

Časová záťaž študenta v kurze je 150 hodín: 1. účasť a aktivita na seminároch predstavuje 39 hodín, 2. samoštúdium zaberá 30 hodín, 3. vypracovanie referátu a jeho prezentácia 35 hodín, 4. spracovanie a obhájenie záverečnej seminárnej práce 46 hodín.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PhDr. Dušan Škvarna, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 15.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-223	Názov predmetu: Vybrané problémy z dejín kultúry a vedy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvovanie predmetu na základe aktívnej účasti a prípravy projektu. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. a) priebežné hodnotenie: aktívna účasť na seminároch a príprava projektu: 0-100 bodov b) záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia	
Výsledky vzdelávania: Po absolvovaní seminárov má študent: získať základné znalosti o vybraných problémoch v oblasti kultúry a vedy na území Poľska od stredoveku po zánik Poľskej ľudovej republiky. Vedieť charakterizovať jednotlivé etapy. Vedieť používať pramene v súlade s remeslom historika. Vedieť sformulovať jednoduchý, samostatný ústny prejav na danú tému v poľskom jazyku. Vedieť pracovať v skupinách nad zadanými otázkami.	
Stručná osnova predmetu: Včasnostredoveké Poľsko – zrodenie kultúrnej identity. Vplyv Jagelovcov na rozvoj kultúry a vzdelanosti. Multikultúrny Poľsko-litovský štát. Kultúra renesancie na území Poľska. Vzdelanosť a kultúra v období baroka. Počiatky novovekého národa – premeny vzdelanosti a kultúry počas osvietenstva. Premeny vzdelanosti a kultúry v období úpadku Poľsko-litovského štátu. Poľská kultúra a vzdelanosť počas záborov. Úspechy a zlyhania poľskej kultúry a vedy v medzivojnovom období. Poľská kultúra a veda počas stalinizmu. Poľská kultúra a veda počas medzníkov Ľudového Poľska (1956, 1968, 1970, 1981, 1989). Prispôsobovanie a odpor: vedecké a kultúrne prostredie počas vlády Poľskej ľudovej republiky. Úloha katolíckej cirkvi pri utváraní sveta kultúry v povojnovom Poľsku. Každodenný život v Poľskej ľudovej republike.	
Odporúčaná literatúra: BOGUČKA, M.: Kultura – naród – trwanie. Dzieje kultury polskiej od zarania do 1989 roku. Warszawa 2008. DUDEK, A. – GRYZ, R.: Komuniści a Kościół w Polsce (1945 – 1989). Kraków 2003.	

FRISZKE A.: Przystosowanie i opór. Studia z dziejów PRL. Warszawa 2007.
 Polska pierwszych Piastów. Państwo – społeczeństwo – kultura, red. T. MANTEUFFEL,
 Warszawa 1968.
 Polska w epoce Oświecenia. Państwo – społeczeństwo – kultura, red. B. LEŚNODORSKI.
 Warszawa 1971.
 Polska XIX wieku. Państwo – społeczeństwo – kultura, red. S. KIENIEWICZ. Warszawa 1982.
 TAZBIR, J.: Kultura szlachecka w Polsce. Rozkwit, upadek, relikty. Warszawa 1979.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

poľský

Poznámky - časová záťaž študenta

120 hod., z toho:
 kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.
 samoštúdium: 44 hod.
 príprava na skúšku: 50 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: dr hab. Maciej Fic

Dátum poslednej zmeny: 16.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-221	Názov predmetu: Vybrané problémy z hospodárskych dejín Poľska
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Kolokviálna skúška. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín.	
b) záverečné hodnotenie: ústna skúška: 0-100 bodov	
Výsledky vzdelávania: Po absolvovaní kurzu študent získa schopnosť analyzovať jednotlivé etapy hospodárskeho vývoja Poľska, bude môcť používať terminológiu typickú pre hospodárske dejiny a tiež posúdiť rôzne politické rozhodnutia, pokiaľ ide o ich hospodárske dôsledky.	
Stručná osnova predmetu: Periodizácia hospodárskych dejín Poľska. Feudálne hospodárstvo. Charakteristické znaky a vplyv na politické osudy stredovekého Poľska. Hospodárske dejiny Poľska v 15. – 18. storočí. Disproporcie v hospodárskom rozvoji poľského územia v 19. storočí. Dôsledky I. svetovej vojny na hospodárstvo Poľska. Hospodárske dejiny Poľska v medzivojnovom období. Veľká hospodárska kríza a jej vplyv na ekonomický systém medzivojnového Poľska. Hospodárska politika okupačných vlád počas II. svetovej vojny a jej vplyv na ekonomické postavenie poľského územia. Hospodársky systém Poľskej ľudovej republiky a jeho premeny. Zásady Balcerowiczovho plánu, etapy prechodu do trhového hospodárstva.	
Odporúčaná literatúra: Jezierski, A. – Leszczyńska, C.: Historia gospodarcza Polski. Warszawa 1997. Jonca, K.: Dzieje gospodarcze Polski do 1939 r. Wrocław 1996. Kula, W.: Problemy i metody historii gospodarczej. Warszawa 1963. Kaliński, J.: Historia gospodarcza XIX i XX w. Warszawa 2004. Sirojć, Z.: Podstawowe terminy historii gospodarczej. Warszawa 2001.	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: poľský	

Poznámky - časová záťaž študenta

120 hod., z toho:

kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.

samoštúdium: 44 hod.

príprava na skúšku: 50 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: dr hab. Lech Krzyzanowski**Dátum poslednej zmeny:** 16.11.2021**Schválil:** doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-217	Názov predmetu: Vybrané problémy z novovekých a najnovších sociálnych dejín
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Základom pre hodnotenie je aktívna účasť študentov aj vo forme ich referátov a ich prítomnosť na prednáškach. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. a) priebežné hodnotenie: prezentácia referátu na vybranú tému: 0-100 bodov b) záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia	
Výsledky vzdelávania: Študent má po absolvovaní kurzu: rozumieť pojmom národ a národotvorné procesy, poznať hlavné etapy formovania moderných národov v 19. storočí, poznať národné centrá utvárajúce sa v 19. storočí na území II. republiky (Poliaci, Litovci, Ukrajinci, Židia, Bielorusi), charakterizovať ideu nacionalizmu, šírenie myšlienok nacionalizmu, vedieť charakterizovať rozdiely medzi západoeurópskym modelom a národotvorným pohybom v strednej a východnej Európe, uviesť vrstvy a triedy, ktoré sa utvárali v dôsledku priemyselnej revolúcie a vzniku industriálnej spoločnosti, pochopiť závislosť medzi procesmi utvárania industriálnej spoločnosti a potrebami spoločenskej komunikácie, zábavy a vzdelania v dedine, poznať myšlienkové prúdy a idey, ktoré sa rozšírili po nástupe buržoáznej a priemyselnej revolúcie, ako aj zmeny zvykov, ktoré so sebou priniesla, rozumieť pojmom feminizmus a sufražetky.	
Stručná osnova predmetu: Národotvorné pohyby v Európe a na území Poľska. Sociálne dopady industrializácie: urbanizácia, demografické premeny, migrácie, každodenný život v meste. Vidiek – sociálne dôsledky oslobodenia, štrukturálne premeny, nové aspirácie, zmeny zvykov, migrácie, ľudový pohyb, roľníci a národný pohyb. Rozvoj masovej kultúry. Vzťah medzi novými prostriedkami spoločenskej komunikácie a rozvoj politického života. Technický rozvoj a zmeny v oblasti cestovania a komunikácie, a noví nositelia informácií a ideí. Poslanie inteligencie. Premena rodiny, štrukturálne zmeny, problém postavenia ženy (odborná práca, otázka zrovnoprávnenia, feministické idey), výchova detí, využívanie voľného času.	

Odporúčaná literatúra:

Ihnatowicz, I. – Mączak, A. – Zientara, B. – Żarnowski, J.: Społeczeństwo polskie od X do XX wieku. Warszawa 1999.

Skrzypek, A.: Historia społeczna Europy XIX i XX wieku. Poznań 2009.

Bukraba-Rylska, I.: Socjologia wsi polskiej. Warszawa 2008.

Chałasiński, J.: Przeszłość i przyszłość inteligencji polskiej. Warszawa 1997.

Rodzina – prywatność – intymność. Dzieje rodziny polskiej w kontekście europejskim. red. D. Kałwa – A. Walaszek – A. Żarnowska, Warszawa 2005.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

poľský

Poznámky - časová záťaž študenta

120 hod., z toho: kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod. samoštúdium: 54 hod. príprava referátu: 40 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: dr hab. Joanna Januszewska-Jurkiewicz

Dátum poslednej zmeny: 16.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-216	Názov predmetu: Vybrané problémy zo sociálnych dejín do počiatku novoveku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Základom pre hodnotenie je aktívna účasť študentov aj vo forme ich referátov a ich prítomnosť na prednáškach. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. a) priebežné hodnotenie: prezentácia referátu na vybranú tému: 0-100 bodov b) záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia	
Výsledky vzdelávania: Po ukončení cyklu prednášok by mal študent byť schopný určiť sociálne skupiny v stredovekom Poľsku, predstaviť ich najdôležitejšie znaky a ukázať, akým spôsobom sa vyvíjali. Má vedieť diskutovať o vplyve týchto skupín na kultúrny, architektonický a intelektuálny vývoj krajiny. Má poznať najdôležitejšie kultúrne a architektonické pamiatky, v prvom prípade tak v latinčine, ako aj v poľštine. Má sa oboznámiť aj s počiatkami a utváraním poľského jazyka.	
Stručná osnova predmetu: Na hodinách sa študent zoznami s poľskou spoločnosťou v stredoveku, jej kultúrou, vývojom, utváraním, cieľmi a formami ich realizácie. Vznik a vývoj jednotlivých stavov v stredovekom Poľsku na základe kroník – duchovenstvo, poddaní, meštianstvo, rytierstvo a šľachta (samostatné hodiny o každom stave). Dejiny poľského jazyka v stredoveku. Univerzita a školy v stredovekom Poľsku.	
Odporúčaná literatúra: Historia kultury średniowiecznej X-XIII w. red. J. Dowiat, Warszawa 1985. Historia kultury średniowiecznej XIV-XV w. red. B. Geremek, Warszawa 1986. Obyczaje w Polsce. Od średniowiecza do czasów współczesnych. red. A. Chwalba, Warszawa 2005. Społeczeństwo polskie od X do XX wieku. red. I. Ihnatowicz, A. Mączak, B. Zientara, J. Żarnowski, Warszawa 1988.	

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: poľský						
Poznámky - časová záťaž študenta 120 hod., z toho: kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod. samoštúdium: 54 hod. príprava referátu: 40 hod.						
Hodnotenie predmetov Nový predmet						
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: dr hab. Bozena Czwojdrak						
Dátum poslednej zmeny: 16.11.2021						
Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.						

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-231	Názov predmetu: Zrod kresťanstva a formovanie kresťanskej kultúry v neskorej antike a včasnom stredoveku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celkové hodnotenie absolvovaného kurzu sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: 1. aktívna účasť na seminárnych hodinách (0 – 50 bodov), 2. príprava seminárnej práce (0 – 40 bodov), 3. prezentácia a obhajoba seminárnej práce (0 – 10 bodov). b) záverečné hodnotenie: Len priebežné hodnotenie.	
Výsledky vzdelávania: Absolvent kurzu: 1. použije najnovšiu domácu aj zahraničnú odbornú literatúru a pramenné edície, 2. je schopný analyzovať historické, kultúrne a ideologické fenomény v príslušnom historickom období a ich dopad na vývoj kresťanstva v období neskorej antiky a včasného stredoveku, 3. aplikuje metodológiu historickej vedy na oblasť dejín kresťanstva, 4. posúdi a hodnotí odbornú historickú produkciu, 5. vytvorí samostatnú prácu skúmajúcu zvolený problém a prezentáciu, v ktorej predstaví a obháji základné postuláty svojho výskumu.	
Stručná osnova predmetu: 1. Stav výskumu dejín kresťanstva v neskorej antike a včasnom stredoveku (historiografia, bibliografia, terminológia). 2. Christianizácia rímskeho sveta. 3. Zrod a rané formy kresťanského mníšstva. 4. Patristika a zbožnosť raných kresťanov. 5. Špecifiká írskoho (keltského) kresťanstva vo včasnom stredoveku. 6. Conversio gentum a christianizácia vo včasnom stredoveku. 7. Byzantské kresťanstvo vo včasnom stredoveku. 8. Mníšsky život a rehole na Západe i Východe vo včasnom stredoveku. 9. Karolovské reformy západnej cirkvi a západného kresťanstva.	

10. Boh stredoveku.

Odporúčaná literatúra:

1. BROWN, P.: Autorita a posvätné : Aspekty christianizace římského světa. Brno : CDK, 1999.
2. BROWN, P.: The Rise of Western Christendom : Triumph and Diversity AD 200-1000. Oxford : Blackwell Publishers, 1996.
3. HANUŠ, J.: Pozvání ke studiu církevních dějin. Brno : CDK, 1999.
4. KOŽIAK, R.: Conversio gentum a christianizácia vo včasnóm stredoveku. In: Ružomerský historický zborník. Tomus I. Ed. P. Zmátlo. Ružomberok : Filozofická fakulta KU, 2007, s. 83-106.
5. KOŽIAK, R.: Írski a anglosaskí mnísi, misijná prax a kresťanská kultúra vo včasnóm stredoveku. In: Acta historica Neosoliensia. Tomus 6. Banská Bystrica : FHV UMB, 2003, s. 158-178.
6. KOŽIAK, R. – NEMEŠ, J.: Pro praefatione alebo niekoľko poznámok k výskumu cirkevných dejín. In: Pohanstvo a kresťanstvo. Bratislava : Chronos, 2004, s. 9-13.
7. MATĚJEK, M. a kol.: Benediktini ve středověku. Třebíč : Amaprint - Kerndl, s.r.o., 2011.
8. PELIKAN, J.: The Christian Tradition : A History of the Development of Doctrine. Vol. 1. The emergence of the Catholic tradition (100-600). Chicago : University of Chicago Press, 1971.
9. PELIKAN, J.: The Christian Tradition : A History of the Development of Doctrine. Vol. 2. The spirit of Eastern Christendom (600-1700). Chicago : University of Chicago Press, 1978.
10. PELIKAN, J.: The Christian Tradition : A History of the Development of Doctrine. Vol. 3. The growth of medieval theology (600-1300). Chicago : University of Chicago Press, 1978.
10. Rehole a kláštory v stredoveku. Ed. R. Koziak, V. Múcska. Bratislava : Chronos, 2002.
11. Rané kresťanství : Počátky a vývoj cirkve do roku 600. Ed. I. Hazlett. Brno : CDK, 2009.
12. ŘÍČAN, R.-MOLNÁR, A.: Dvanáct století církevních dějin. Praha : Kalich, 2008.
13. SUCHÁNEK, D.-DRŠKA, V.: Církevní dějiny : Antika a středověk. Praha : Grada, 2013.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hod., z toho:

kombinované štúdium (S): 26 hod. (0/2);

samoštúdium (lektúra odbornej literatúry): 54 hod.;

príprava seminárnej práce: 30 hod.;

príprava prezentácie a obhajoby seminárnej práce: 40 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Rastislav Koziak, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 15.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-217	Názov predmetu: Základy archivistiky a archívna prax
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou na absolvovanie predmetu je realizácia odbornej praxe v Štátnom archíve v Banskej Bystrici s váhou 50 % a absolvovanie záverečnej kolokviálnej skúšky s váhou 50%. Kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 - 94 %), B (93 - 87 %), C (86 - 80 %), D (79 - 73 %), E (72 - 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Absolvovanie odbornej praxe v Štátnom archíve v Banskej Bystrici v rozsahu 26 hodín, ktorej súčasťou je aj realizácia kontaktných vyučovacích hodín. b) záverečné hodnotenie: Na základe priebežného hodnotenia (50 %) a záverečnej kolokviálnej skúšky (50 %).	
Výsledky vzdelávania: Študent sa oboznámi s odbornými činnosťami štátneho archívu v oblasti predarchívnej starostlivosti, evidencie archívneho dedičstva, ochrany archívnych dokumentov, evidencie pečatí a pečatidiel, spracovávaní a sprístupňovaní archívnych fondov a zbierok. Naučí sa orientovať v odbornej archívnej terminológii, naučí sa základné odborné postupy pri spracovávaní archívnych fondov a zbierok, naučí sa identifikovať a popisovať archívne dokumenty a historické mapy. Aplikuje svoje znalosti jazyka prameňa pri práci s historickým textom. Získa tiež celkový prehľad o všetkých štátnych archívoch SR a o ich archívnych fondoch a zbierkach.	
Stručná osnova predmetu: Teoretická príprava: základné zákony v oblasti archívniectva a predarchívnej starostlivosti, stručná charakteristika odborných činností archívu a archivára, vymedzenie odborných pojmov, základné postupy pri ochrane archívnych dokumentov, evidencia pečatí a pečatidiel, metodika spracovávaní a sprístupňovaní archívnych dokumentov, tvorba archívnych pomôcok. Praktická časť: aktívna účasť na spracovávaní a sprístupňovaní vytipovaných archívnych fondov a zbierok, tvorba podkladov k vypracovávaní archívnych pomôcok.	
Odporúčaná literatúra: Príručka archivára. PF Servis spol. s r. o. 1999.	

Slovníček archivní terminologie. (Zost.) František Roubík, Antonín Haas , Josef Kollmann, Zdeněk Fiala. Praha, 1953.

SULITKOVÁ L. et al.: Archivnictví a spisová služba Archivní teorie a metodika. Filozofická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyňe Ústí nad Labem, 2015.

Ochrana sprístupňovanie a využívanie archívnych dokumentov. Archívna správa MV SR: Bratislava, 1988.

Štátny archív v Banskej Bystrici. Sprievodca po archívnych fondoch I. Slovenská archívna správa: Bratislava, 1962.

Štátny archív v Banskej Bystrici. Sprievodca po archívnych fondoch II. Slovenská archívna správa: Bratislava, 1969.

Odborné časopisy: Slovenská archivistika, Sborník archivních prací, Archivní časopis

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský jazyk.

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hodín, z toho:

Kombinované štúdium (P, S, K): 30 hodín

samoštúdium: 115 hodín

aktualizácia informácií, práca s legislatívou: 3 hodiny

príprava a vyplňovanie tlačív a formulárov: 2 hodiny

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Imrich Nagy, PhD., PhDr. Monika Nagyová

Dátum poslednej zmeny: 28.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-108	Názov predmetu: České dejiny 1526 - 1918
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 13 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra pracuje študent na zadaných písomných prácach a referátoch. Na konci semestra absolvuje záverečnú skúšku. Kredity budú pridelené iba v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: aktívna účasť na seminároch: 0-20 bodov, vypracovanie písomných referátov: 0 - 20 bodov b) záverečné hodnotenie: skúška: 0-60 bodov a) priebežné hodnotenie: Aktívna účasť a práca na seminároch: 0 - 20 bodov Príprava písomných prác a referátov: 0 - 20 bodov b) záverečné hodnotenie: Záverečná skúška: 0 - 60 bodov	
Výsledky vzdelávania: Absolvent sa bude orientovať v súvislostiach českých dejín obdobia od nástupu Habsburgovcov na český trón do rozpadu Habsburskej monarchie a vzniku 1. ČSR. Absolvent získa znalosti o zložitom procese formovania modernej českej občianskej spoločnosti po stránke demografickej, sociálnej, ekonomickej, politickej a kultúrnej. Uvedomí si úskalia transformácie stavovskej spoločnosti na triednu spoločnosť, tiež spoločnosti roľnícko-manufaktúrnej na priemyselnú. Študent si osvojí poznatky o kladoch a záporoch jazykového vymedzenia českého národa.	
Stručná osnova predmetu: Medzníky a etapy novovekého vývoja v európskom kontexte. Základné rysy a tendencie novovekého vývoja v oblasti strednej Európy. Vplyvy renesancie a humanizmu. Nástup Habsburgovcov na český trón, vývoj ich politiky do konca 16. storočia, úloha Habsburského štátu v boji s tureckým nebezpečenstvom. Stavovský charakter českého štátu, osobnosti, každodenný život šľachty a ostatných spoločenských vrstiev.	

Vývoj náboženských pomerov v monarchii a v českých krajinách do konca 16. storočia na pozadí európskych náboženských sporov a konfliktov.

Praha ako centrum vedy a kultúry v dobe vlády Rudolfa II.

Narastanie politických a náboženských problémov od prelomu 16. a 17. storočia, české stavovské povstanie.

Porovnanie koncepcií zemskej (krajinskej) ústavy v pojatí stavovskej reprezentácie Habsburgovcov, obnovené zemské (krajinské) zriadenie.

České krajiny v rokoch 30. ročnej vojny - konfiškácie, osudy exulantov, koncepcie rekatolizácie, demografické a hospodárske dôsledky vojny.

Vývoj habsburského súštitia v 2. pol. 17. a na počiatku 18. storočia, jeho postavenie a úloha v Európe, úspechy v boji proti Turkom.

Baroko ako kultúrny fenomén a spôsob života, baroková kultúra v českých krajinách, rozvoj vedy.

Faktory ovplyvňujúce demografický a sociálny vývoj v období po nástupe Márie Terézie do roku 1718.

Hospodársky vývoj českých krajín v uvedenom období.

Význam tereziánskych a jozefských reforiem.

České osvietenstvo.

České národné hnutie, jeho vznik a rozvoj až po konštituovanie modernej spoločnosti.

Piliere modernej občianskej spoločnosti - spolky, politické strany.

Obecná a zemská samospráva, ríšska rada.

Odporúčaná literatúra:

Bůžek, V. - Hrdlička, J. - Král, P.: Věk urozených. Paseka Praha - Litomyšl, 2002.

Čornejová, I. - Rak, J. - Venus, V.: Ve stínu tvých křídel. Habsburkové v českých dějinách. Praha, 1995.

Evans, R. J. W.: Rudolf II. a jeho svět. MF Praha, 1997.

Evans, R.: Vznik habsburské monarchie 1550-1700. Argo Praha, 2003.

Hamanová, B.: Habsburkové. Životopisná encyklopedie. Brána Praha, 1996.

Janáček, J.: České dějiny. Doba předbělohorská. Kniha 1, díl 1-2. Praha 1971, 1984.

Janáček, J.: Rudolf II. a jeho doba. Praha, 1987.

Janáček, J.: Valdštejn a jeho doba. Praha, 1987.

Kalista, Z. Století andělů a ďáblů. Praha, 1994.

Kalista, Z.: Tvář baroka. Praha, 1990.

Koldinská, M.: Každodennost renesančního aristokrata. Paseka Praha-Litomyšl, 2001.

kolektiv autorů: Problém tolerance v dějinách a perspektivě. Academia Praha, 1995.

Pánek, J.: Poslední Rožmberkové. Praha, 1989.

Pekař, J.: O smyslu českých dějin. Praha, 1990.

Polišenský, J.: Třicetiletá válka a český národ. Praha, 1960.

Rak, J.: Bývali Čechové. Praha, 1994.

Válka, J.: Dějiny Moravy. Díl 2. Období 1526-1848. Vlastivěda moravská, sv. 6.

Vlnas, V.: Jan Nepomucký, česká legenda. Praha, 1993.

Vorel, P.: Velké dějiny zemí Koruny české VII. (1526-1618). Praha, 2006.

Wandycz, P.: Střední Evropa v dějinách. Cena svobody. Praha, 1998.

Bruckmüller, E.: Sozialgeschichte Österreichs. Wien, 2001.

Efmertová, M.: České země v letech 1848-1918. Praha, 1998.

Geršlová, J. - Sekanina, M.: Stručné hospodářské dějiny českých zemí od poloviny 19. století do konce 80. let 20. století. Ostrava, 1999.

Haubelt, J.: České osvícenství. Praha, 1986.

Hroch, M.: Na prahu národní existence. Praha, 1999.

Janák, J.: Dějiny Moravy 3/1. Hospodářský rozmach Moravy 1740-1918. Brno, 1999.
kol.: Dějiny Československa II. 1648-1918. Praha, 1990.
kol.: Die Habsburgermonarchie 1848-1918, Bd. VII: Verfassung und Parlamentarismus, 1. Teilband: Verfassungsrecht, Verfassungswirklichkeit, zentrale Repräsentativkörperschaften, 2. Teilband: Die regionalen Repräsentativkörperschaften. Wien, 2000.
kol.: Dějiny obyvatelstva českých zemí. Praha, 1996.
Kořalka, J.: Češi v habsburské říši a v Evropě 1815-1914. Praha, 1996.
Lněničková, J.: České země v době předbřeznové 1792-1848. Praha, 1999.
Malíř, J.: Od spolků k moderním politickým stranám. Brno, 1996.
Marek, J.: Česká moderní kultura. Praha, 1998.
Marek, P. a kol.: Přehled politického stranictví na území českých zemí a Československa v letech 1861-1998. Olomouc, 2000.
Urban, O.: Česká společnost 1848-1918. Praha, 1982.
Urban, O.: Kroměřížský sněm 1848-1849. Praha, 1998.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

čeština

Poznámky - časová zát'az študenta

Celková zát'az študenta: 120 hodín, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 39 hodín
samoštúdium: 50 hodín
príprava písomných prác: 31 hodín

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Jiří Brňovják, PhD., doc. PhDr. Pavel Kladiwa, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 16.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-201	Názov predmetu: Český jazyk pre historikov 1
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 39 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: reprodukcia textov na seminároch: 0-20 bodov ústny/písomný preklad umeleckého/odborného textu: 0-80 bodov b) záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia	
Výsledky vzdelávania: Študent by mal prostredníctvom vybraných kapitol z českého jazyka spojených s praktickými cvičeniami nadobudnúť základný prehľad o zhodách a rozdieloch medzi slovenčinou a češtinou v oblasti hláskoslovnia, ortoepie a ortografie, morfonológie, syntaxe, slovtvorby a lexiky # tak, aby následne získal praktickú schopnosť (zručnosť) zvládnuť základy českého jazyka v ústnej i písanej forme a aby ho mohol používať pri práci s historickými prameňmi českej proveniencie.	
Stručná osnova predmetu: Zhody a rozdiely medzi slovenčinou a češtinou v hláskovom systéme. Správna výslovnosť českých slov. Rozdiely v gramatike: skloňovanie podstatných mien a sloviess, vokatív, prídavných mien minulého času. Pravopisné odlišnosti. Rozšírenie slovnej zásoby o špecifické české výrazy. Praktické cvičenia – práca s textom bežným, umeleckým a odborným.	
Odporúčaná literatúra: 1. SOKOLOVÁ, M. – MUSILOVÁ, K. – SLANČOVÁ, D.: Slovenčina a čeština (Synchrónne porovnanie s cvičeniami). Bratislava : FF UK, 2005, 179 s. 2. NÁBĚLKOVÁ, M.: Slovenčina a čeština v kontakte # Pokračovanie príbehu. Bratislava : Veda, 2008, 363 s. 3. BALCOVÁ, S. – GREŇA, Š.: Česko-slovenský a slovensko- český slovník. Bratislava : Kniha-spoločník, 2008, 1031 s. 4. Slovník současné češtiny. Brno : Lingea, 2012, 1088 s.	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský	

Poznámky - časová zát'az študenta

120 hodín, z toho:

kombinované štúdium (P, S, K): 39 hod.

samoštúdium: 28 hod.

príprava textov na seminár: 28 hod.

seminárna práca (preklad): 25 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. Mgr. Jaromír Krško, PhD.**Dátum poslednej zmeny:** 10.11.2021**Schválil:** doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-211	Názov predmetu: Český jazyk pre historikov 2
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 39 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou pre udelenie zápočtu je úspešné zvládnutie priebežných gramatických testov a vypracovanie zadaných písomných a ústnych úloh. Kredity budú pridelené iba v prípade získania minimálne 60 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 92 %), B (91 – 84 %), C (83 – 76 %), D (75 – 68 %), E (67 – 60 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 60 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: 2 testy a priebežné písomné a ústne úlohy: 0-100 bodov b) záverečné hodnotenie: - a) priebežné hodnotenie: 2 komplexné gramatické testy a ďalšie priebežné písomné a ústne úlohy: 0-100 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent nadobudne schopnosť základnej komunikácie v češtine. Dokáže skoncipovať praktické písomné dokumenty napr. dopis, životopis, žiadosť apod.	
Stručná osnova predmetu: Základná gramatická terminológia a jej vysvetlenie (napr. slovo, infinitív, pády apod.). Zvuková a grafická podoba češtiny. Výslovnosť. Základné frázy. Infinitív. Sloveso byť. Substantíva a adjektíva - rodový princíp. Nominatív. Osobná a posesívna zámena. Modálne slovesá - chcieť, smieť, musieť. Prézent. Opakovacie lekcie. Akuzatív. Číslovky. Dátum. Préteritum. Adverbiá. Konverzačné a písomné cvičenia. Opakovacie lekcie.	
Odporúčaná literatúra:	

Čermák, F. A.: Frequency Dictionary of Czech. Abingdon: Routledge, 2011.
 Adamovičová, A. - Ivanovová, D.: Basic Czech 1. Praha: Karolinum, 2006.
 Naughton, J.: Colloquial Czech. The Complete Course for Beginners. Abingdon: Routledge, 2013.
 Pintarová, M. - Rešková, I.: Communicative Czech (Elementary Czech). Praha, 1995.
 Holá, L.: Czech Express 1, 2. Praha: Akropolis, 2007.
 Cvejnová, J.: Česky, prosím 1. Praha: Karolinum, 2008.
 Holá, L.: New Czech Step by Step. Praha: Akropolis, 2008.
 Váchalová, S.: Survival Czech. Praha: Leda, 2003.
 Confortiová, H. - Cvejnová, J. - Čadská, M.: Učebnice češtiny pro výuku v zahraničí I-III. Praha: Karolinum, 2003.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
 čeština

Poznámky - časová zát'áž študenta
 Celková zát'áž študenta: 120 hodín, z toho:
 kombinované štúdium (P, S, K): 39 hodín
 samoštúdium: 81 hodín

Hodnotenie predmetov
 Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Jaroslav David, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-shs-116	Názov predmetu: Štátna skúška Diplomová práca s obhajobou
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 20	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 4..	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: 1. získať minimálne 100 kreditov, 2. vyhotoviť magisterskú prácu v termíne určenom v harmonograme aktuálneho akademického roka pre príslušný termín realizácie štátnej skúšky. Práca musí spĺňať parametre a požiadavky určené Smernicou č.12/2011 o záverečných, rigorózných a habilitačných prácach na UMB v Banskej Bystrici. 3. v oponentskom konaní získať minimálne jeden odporúčajúci posudok, 4. úspešná obhajoba magisterskej práce.	
b) záverečné hodnotenie: Štátna skúška pozostáva z kolokviálnej obhajoby magisterskej práce. Komisia pre štátne skúšky komplexne hodnotí kvalitu záverečnej práce na základe posudkov a študentovu obhajobu práce. Obhajoba magisterskej práce je realizovaná formou kolokvia, otázky sú formulované v podobe širšie koncipovaného problému súvisiaceho s magisterskou prácou. Študent má pri obhajobe práce preukázať komplexnosť vedomostí a kompetencií získaných štúdiom, schopnosť tvorivo myslieť a riešiť konkrétne problémy teórie a praxe študijného odboru. Podmienky získania hodnotenia A až E: hodnotí sa úroveň spracovania magisterskej práce podľa hodnotiacich kritérií a schopnosti študenta obhájiť výsledky svojho výskumu. Kritéria hodnotenia magisterskej práce: aktuálnosť riešenej témy, voľba cieľa a logický rámec práce, naplnenie stanoveného cieľa a jeho výsledok, proporionalita zvolenej štruktúry a celková kompozícia práce, úroveň zvládnutia problematiky (heuristika), znalosť a zvládnutie postupov, techník a metód práce v odbore, miera pôvodnosti, originalita a celková úroveň spracovania práce, celkové výsledky práce a možnosť jej využitia v praxi.	
Výsledky vzdelávania: Absolvovaním štátnej skúšky s obhajobou magisterskej práce študent: 1. nadobudne • poznatky z riešenej problematiky magisterskej práce, • skúsenosti pri využívaní postupov, techník a metód práce v odbore, 2. je schopný • získavať teoretické a praktické poznatky a používať ich, • zhromažďovať, interpretovať, spracovať informačné zdroje a prezentovať vedomosti o problematike, teórii a odbornej terminológii, • porozumieť základným kontextom riešeného problému, formulovať predbežné hypotézy a závery, overovať výsledky výskumu a zhodnotiť prínos svojho výskumu, 3. využívať • relevantné odborné zdroje a identifikovať významné myšlienky v kontexte riešenej problematiky, • teoretické poznatky z riešenej problematiky v praktických diagnostických a odborných aplikáciách, • získané vedomosti z odboru pri	

vysvetľovaní riešeného problému v pragmatických súvislostiach, • zásady bibliografickej a citačnej normy, 4. dokáže • analyzovať riešenú tému v logickej štruktúre a zostaviť odôvodnenú osnovu, • koncipovať a overovať postupy a využívať techniky a metódy práce v odbore pri riešení problému, tieto overovať a skúsenosti interpretovať, • logicky a kriticky narábať s teoretickým zázemím riešenej problematiky v kontextovom poznaní a využiť ich v odbornej komunikácii pri argumentácii a obhajobe vlastného pohľadu na riešenú problematiku, • tvorivo pracovať v študijnom odbore, v ktorom absolvoval študijný program, 5. vytvorí • konzistentný odborný text, ktorý obsahuje tvorivé spracovanie relevantných odborných zdrojov, originálne vlastné myšlienky a úsudky, zohľadňujúce príslušné spoločenské, vedecké a etické problémy, a návrh riešenia spracovávanej problematiky.

Stručná osnova predmetu:

1. vyhotovenie rešerše k téme magisterskej práce, 2. vyhotovenie rešerše archívnych fondov, 3. zhodnotenie relevantnosti pramennej základne, 4. kritická analýza a interpretácia faktov minulosti, 5. absolvovanie stanovených konzultácií, 6. vyhotovenie prvej verzie magisterskej práce, 7. vyhotovenie druhej verzie magisterskej práce.

Odporúčaná literatúra:

Literatúra k problematike diplomovej práce podľa odporúčania vedúceho diplomovej práce. KIMLIČKA, Š.: Ako citovať a vytvárať zoznamy bibliografických odkazov podľa noriem ISO 690 pre „klasické“ a elektronické zdroje. Bratislava : STIMUL, 2002. MEŠKO, D. – KATUŠČÁK, D.: Akademická príručka. 2. dopl. vydanie. Martin : Osveta, 2005. Smernica č.12/2011 o záverečných, rigorózných a habilitačných prácach na UMB v Banskej Bystrici. ŠVARÍČEK, R. – ŠEĐOVÁ, K.: Kvalitatívni výskum v pedagogických viedach. Praha: Portál, 2007. ŠVEC, Š. a i.: Metodológia vied o výchove. Bratislava : IRIS 1998. Ďalšia literatúra podľa téz k štátnej skúške.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

Časová záťaž študenta 600 hodín, z toho: Konzultácie: 40 hodín Samoštúdium: 280 hodín
Spracovanie magisterskej práce a príprava obhajoby: 280 hodín.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 16.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.